

בלבבי משכן אבנה

USA 718.521.5231

שיעורי "בלבבי" מופיעים ב"קול הלשון" בארץ 073.295.1245

דע את שמחתך • שורש חיפוש השמחה • פרק טו'

נתחיל להרחיב קצת את הענין של שמחה מול עצב, האדם מורכב משני חלקים: מורכב מנשמה ומורכב מגוף. בלשון כללית מאוד, שמחה היפוכה עצב. העצב שורשו בגוף, השמחה שורשה בנשמה. בדבר הקרוי שמחה, יש שמחת הנשמה, שהיא שמחת פנימיות האדם. ויש את השמחה החיצונית שהיא שמחת גופו של האדם, כלומר שתי שמחות שמחת נשמתו ושמחת גופו. בכל פעם שהאדם מגיע למקום של שמחה, הוא צריך לברר היטב מהי השמחה שיש כאן, האם זו שמחה של נשמה או שמחת גוף.

שמחה שהיא שמחה של גוף לעצמה, אחריתה תוגה. אפילו אם נראה שתחילתה שמחה, היא בהכרח הוללות, היא לא תביא לשום נקודת שמחה. נבין ראשית איפא על דרך כלל, נעוץ החיפוש של השמחה של בני אדם, איפה נקודת הכשלון, ואיפה השמחה האמיתית.

השמחה השורשית היא מהנשמה, אך נתחיל להבין את השמחה שנקראת שמחת הגוף. כיוון שאצל רוב בני אדם מה שגלוי, הרי זה הגוף, והנשמה הרבה יותר נעלמת, וזה מסדר בריאתו של אדם משעת לידתו, על כן רוב התכונות שבני אדם מחפשים, [ודאי שיש מיעוט לא כזה], הם תכונות הגוף, ולענייננו עכשיו מדת השמחה, הם מחפשים שמחה של גוף.

ראשית צריך לזהות ולהבין, עצם הכוח שמחפש שמחה, החיפוש ברוב המקרים הוא חיפוש של גוף. יש סיבה מאוד עמוקה מדוע הגוף מחפש שמחה. כי הרי הגוף בטבעו נוטה לעצב, עצבות יסוד העפר. לכן החיפוש לשמחה מצד כוח העפר, מכוח הגוף הוא דבר מאוד טבעי וקרוב לאדם. יש מידות

דע את ביטחונך תיקון הפחד בדעת וברגש

חיצוניות הפחד בהרגשה שורש הפחד בדעת רע מאידך, במבט פנימי עמוק יותר, המהלך של היסח הדעת אל תוך עומק סוגיות התורה שמנתקות את הנפש מהמציאות הרועשת המנגדת והמפחידה, אינה נובעת מתוך תנועה של בריחה, אלא זוהי תנועה של החזרת הדעת אל מקום פנימי ומתוקן יותר, אל שורש הדעת. נבאר.

כאשר נשאל אנשים - 'היכן נמצא מקום הפחד?', רובם ככולם יענו כי הפחד הינו הרגשה מאוד לא נעימה. ואם כן, מסתמא מקומו של הפחד הוא במערכת הרגש. אולם בספר 'דע את הרגשתך' הארכנו לבאר כי למערכת ההרגשות ישנה חיצוניות ופנימיות, כאשר בחיצוניות ההרגשות היא רגש לעצמו, אולם פנימיות ההרגשות היא הדעת. ואם כן, אמנם לרוב בני האדם התובנה כי הפחד מונח בחיצוניות עולם הרגשות - ברגש עצמו, יותר מוכרת ומורגשת. אך בעומק, הפחד מונח גם בפנימיות הרגשות - בדעת, ויותר מדויק - 'בדעת רע'.

מעבר לכך, לא רק שהפחד מונח ומורגש גם ברמת הדעת, אלא יתר על כן הדעת רע הוא הוא השורש לכל הפחדים כולם, בבחינת - 'פחדו בציון חטאים'. החטא הראשון שבו נפל האדם מעץ החיים אל הדעת הנפולה על ידי חטא האכילה מעץ הדעת טוב ורע. הדעת הנפולה, ודעת רע זו היא שורש הפחדים כולם, אלא שהפחד בדעת מוליד לאחר מכן את הפחד ברמת הרגש. אם כן, גם הפחדים הטבעיים המוכרים והמורגשים לקטני הדעת ביותר: לילדים קטנים, וקטני קטנים עד לתינוקות היונקים, גם להם ישנם חלקי דעת נעלמים, וקיימת אצלם דעת רע בבחינת - 'לפתח חטאת רבץ', שהיא השורש הנעלם אצלם לפחדים המורגשים בפועל במערכת הרגש. אולם ככל שאדם גדל יותר, וגם מערכת הדעת שלו הולכת ומתפתחת כל אחד לפי ערכו, אזי הוא כבר יוכל להבחין שישנם מצבים שהפחד אצלו אינו ברמת הרגש אלא הוא מפחד ברובד הדעת שלו.

תופעה זו ניכרת יותר אצל ברי דעת, שכאשר נוצר מצב כללי שגורם פחד בעולם כמו מלחמה או מגיפה. אזי, קטני הדעת מרגישים שנופל עליהם פחד טבעי רגשי שטורד אותם, עושה להם פרפרים בבטן, צמרמורת בגוף וכדו'. אולם ברי הדעת תופסים בדעתם את המציאות, נתוני הסכנה המרחפת פוגעים בשכלם והם קולטים את המשמעויות וההתפתחויות העתידות לבוא מחמת כן. ואזי הפחד מתגלה ברובד הדעת, הראש שלהם טרוד בפחדים, אין להם מנוחה ברמת הדעת.

ישנם מצבים אף מסוימים שהגורם לפחד אינו ניכר אלא דווקא לברי דעת בלבד. אזי נוצרת מציאות שדווקא קטני הדעת לא קולטים את חומרת המצב וממילא אין הם מפחדים, ודווקא ברי הדעת הם אלו שרואים את המתרגש לבוא, או אז הם נתונים לפחדים וחרדות.

חטא עץ הדעת פעל בעולם כמה קלקולים. לענייננו, החטא גרם ירידה ויציאה של הדעת, כאשר הדעת בחוץ אזי היא פוחדת. בדקות הפחד הוא מעצם ההיות של הדעת רע, מזה מפחדים. כי אילולי החטא לא היה דעת רע, היה רק מציאות של דעת טוב, ולא היה שום פחד בעולם. לאחר מכן מהדעת רע הפחד משתלשל ונוולד פחד ברובד הרגש בנפש וגם בגוף. גם אם אדם לא מרגיש שהפחד מבעבע מהדעת רע שבו, אבל מזליה חזי.

נוסף על כך, החטא גרם לאדם נפילה לארץ לאדמה למקום הגשמיות, ולפיכך הוא גם הולבש בגוף גשמי. כמו שנרמז בתורה - 'ויעש ה' אלוקים לאדם ולאשתו עור וילבישים', עד לפני החטא היה לבושם כתנות אור וכעת כותנות עור. אך לא רק האדם הולבש בגוף גשמי אלא התחדשה מערכת שלימה שנקראת הלבשה. ואם כן, בכל דבר שרואים לא רואים בהכרח את הדבר עצמו, אלא רואים את ההלבשה שלו. ולענייננו, ישנם כל מיני סיבות לפחדים, אבל כל הסיבות הללו הם רק לבושים על עצם שורש הפחד - מציאות הדעת רע. בפשטות רואים מלחמה

דע את ביטחונך תפיסת חיים כתהליך מהווה יסוד לביטחון

זהו מצבו, מכל מקום ברור כי הפחד מתגלה אצלו יותר בדעת מאשר ברמת הרגש. בדרך כלל כאשר הפחד ברגש, אזי הדבר ניכר בהרגשת לב, ב-'פרפרים בבטן'. וכאשר הפחד בדעת, האדם מרגיש בעצמו שהראש שלו לא רגוע, השכל שלו טרוד במחשבות על נקודות הפחד.

לאחר שזיהינו את המקום העיקרי בו מתגלה הפחד, אזי מול פחד של דעת - מתמודדים במערכת של דעת. ומול פחד של הרגשות - מתמודדים במערכת של הרגשות.

כאשר הפחד מתגלה בדעת של האדם, הדעת שלו אינה רגועה, אזי המערכת השכלית שלו טעונה בירור. צריך לשבת איתו ולמצוא את הדרך להראות לו היכן נקודות ההטעיה, להסביר לו מה הן הדעות הפגומות אצלו שהם השורש שמוליד אצלו פחד. וכאשר הדעת תתברר - הפחד יתוקן.

לעומת זאת, פחד שמתגלה בעיקר ברמת הרגש, והשורש שבדעת זעיר ונסתר. אין כל תועלת לעבוד מול מערכת הדעת של אדם כזה, זה לא יעזור לו. במצב כזה צריכים למצוא דרך להעמיד אותו בסביבה ברקע חוויית שייצור אצלו מציאות של תחושת ביטחון, ולחזק זאת עד שיחזור לציבות.

במידה ועומד לפנינו ילד בן חמש שנים שסובל מפחדים, הרי מערכת הדעת אצלו מצומצמת מאוד, לפיכך די ברור כי הפחד מתגלה אצלו ברגש. ואם כן, מובן לכולם שלא יעזור לילד הזה אם נסביר לו בכל צורה הגיונית שאין לו סיבה לפחד, וכי כל הסיבות שגורמות לו לפחד הינן שקריות. הרי אין לו כלי דעת לקבל את כל הפילוסופיות ואת כל ההסברים שנרצה בפניו, ובוודאי שזה לא ירגיע אותו.

. ולפעמים ישנם גם מבוגרים, שאף שקיימת אצלם מערכת של דעת והם מבינים מה שמדברים איתם. אולם פעמים שאדם נכנס למצב רגשי, וכעת הוא חווה פחד כמו תינוק. גם כאן הסברים וחכמות לא יעזרו, גם כאן צריך למצוא את המענה החוויית הרגשי שיחזיר להם את הביטחון.

כלל הדברים, חוסר בהירות וברירות של דעת יוצר פחד. ככל שהדעת תתברר יותר כן הפחד ילך ויקטן. לשם בירור ותיקון הדעת יש ללמוד וליישם את האמור בספר 'דע את דעתך'. וכן לשם התמודדות עם פחד שמתגלה ברמת הרגש, נצרך לבנות מהלך ובנין של רגשות. לשם כך נצרך ללמוד וליישם את האמור בספר 'דע את הרגשותיך'.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את ביטחונך

את הגישה לפי מהות המקום בו הבעיה מתגלה. ואם מוחלפת הגישה לא תהיה תועלת. על כן, לפני שניגשים להעניק עצות וטיפול יש לזהות באיזה רובד הפחד פוגע בעיקר, ולפי מהות המקום כן תהיה מהות ההתמודדות מולו.

בעולם המעשי על דרך כלל הזיהוי והבירור של מקום התגלות הפחד אינו קל כל כך. זאת מחמת שעל דרך כלל ישנו שילוב של שני הסוגים, חלק מהפחד מתגלה ונשאר במקום תחילתו - בדעת, אך חלקו יורד לרמת הרגש ושם הוא גלוי ומוחש. רק בחלק מועט של המקרים ישנה ברירות גמורה שעיקר הפחד נמצא באחד מהחלקים, ובחלק השני הוא נוגע רק במעט.

מכל מקום, ניתן דוגמאות מעט קיצוניות בהם יהיה ברור להיכן הפחד נפל, ומהדוגמאות במקרי הקיצון יוכל כל אחד להתבונן ולהקיש למקרים המורכבים יותר.

ישנם אנשים שחווים פחד נורא מדברים שלכאורה אין בהם כמעט הגיון. אתה יכול לראות שהם רועדים ממש ולא מסוגלים לעלות לישון ולהירדם. כאשר שואלים אותו - 'תגיד, ממה אתה מפחד?' הוא עונה: 'אני גר בדופלקס, אני לא מסוגל לעלות לישון בחדר השינה בקומה העליונה, כי אני מפחד שהרצפה תתמוטט ותקרס'. אתה שואל אותו - 'האם על פי הגיון שכלי זה אמור להתמוטט? האם מדובר בחורבה רעועה או במבנה רגיל ותקני?'.

כמוכן, מדובר במבנה רגיל ותקני ואין סיבה שכלית ברורה לפחד, ולכן הוא עונה בפה מלא - 'אין הגיון לפחד, אבל זו מציאות שאני חווה פחד נורא כאשר אני שווה בקומה השנייה, אני לא מסוגל להישאר שם!'. עד כמה שלאותו אדם ישנה דעת, וברמת הדעת הוא מבין היטב שאין סיבה לפחד ובכל זאת ישנה חווית פחד, הרי לנו בירור גמור שהפחד נפל כאן לקומת הרגש.

מאידך, אם אתה שואל אדם - 'ממה אתה מפחד', ואתה מקבל ממנו תשובה שכלית על פי הגיון של העונה, שהוא תופס את המציאות לפי שכלו שכך הם הדברים.

ואתה רואה שלפי חשבונותיו וראיית שכלו שהוא נתון בהתמודדות קיומית כלשהי שטורדת אותו. ולפי הבנתו אם יכשל יהיו התוצאות חמורות עבורו. ואתה רואה שזה תופס אותו, מעסיק לו את הראש, מפריע לו לתפקד שכלית כי כל הזמן החששות עולים לו לראש ומבלבלות אותו. ומעבר לפחדים הוא סובל גם מחושים בראש. הוא אומר לך בפה מלא המחשבות המפחידות הללו לא נותנות לי מנוחה ומרגוע, כל הזמן אני חושב על הרעות הללו. אזי, גם אם אותו אדם שוגה בתפיסת המציאות, אך כיוון שמבחינת תפיסתו השכלית

אזי פוחדים מהמלחמה, אבל מלחמה זו הלבשה, הלבשה של הדעת רע. אבל אילו שורש הפחד - הדעת רע, היה מסתלק. אזי לא היו רעות בעולם, לא מלחמות ולא סכנות, כל הלבושים של הפחד המוכרים לנו והמזוהים אצלנו כמקורות לפחדים, הם פשוט לא היו קיימים.

תיקון הפחד - החזרת הדעת החיצונית לשורשה

עד כמה שהובן כי שורש הפחד הוא עצם מציאות הדעת רע, ממילא התיקון השורשי לפחד הוא להסיח את הדעת מדעת רע לדעת טוב.

ואם כן, נבין כי הסיבה שחז"ל נהגו בעצמם להסיח דעתם מצרותם אל התורה, לרוב לא נבע מחמת הסיבה החיצונית של בריחה והסחת דעת מהפחד גרידא. אלא היתה זו תנועה פנימית יותר של תיקון הפחד בשורשו, בהחזרת הדעת לשורשה העליון והפנימי לדעת טוב. כך שממילא הפחד נתקן בשורשו ומסתלק לגמרי. כלומר, לא שהפחד קיים רק שמסיח את הדעת ממנו, אלא הפחד נעקר והאדם מפסיק לפחד. כאשר נקביל את הדברים למתבאר בפרק הקודם, אזי נבין כי ההבדל בין דעת טוב לדעת רע הינו: דעת טוב נקרא 'רעיא מהימנא' - תהליך. דעת רע היא תפיסת פרטים לעצמם.

ואם כן גם בתיקון כך, אדם שעדיין לא הגיע לתפיסת תהליך, אזי הוא משתמש בתורה כהיסח הדעת בגישה החיצונית - בריחה אל מקום המנוחה היותר ראוי מכל שאר שלל המקומות והאופנים השליליים שנתבארו. לעומת זאת, אדם שזכה ופעל ועבד עם עצמו והוא נכנס לתפיסת תהליך, אזי מערכת הדעת אצלו היא גלויה בפועל, וכאשר הוא פונה לתורה הוא פונה אליה בגישה הפנימית - לתקן את הדעת, להחזיר את הדעת החיצונית פנימה, ולהעלותה אל שורשה - לדעת טוב.

תיקון הפחד לפי המקום בו הוא מתגלה

הגדרנו כי שורש הפחד הוא בדעת רע, ועל כן ביארנו כי התיקון השורשי הוא העלאת הדעת מדעת רע לדעת טוב. אולם ברור שדרך זו אינה זמינה לכל הנפשות, כי רוב רובם של הציבור אינם מוכשרים להתחיל ולהיכנס בעומק סוגיות התורה. על כן, ננמיך את הדיון לרובד בו יוכל כל אדם לעזור לעצמו ולקרובים אליו להתגבר על הפחדים.

אף שנתבאר כי שורש כל הפחדים הוא בדעת, אך בחלק היותר גדול של הציבור הפחד מתגלה דווקא ברובד הרגש. ואם כן, ישנן שתי מקומות בהם הפחד מתגלה: ישנם כאלו שמפחדים ברובד הדעת וישנם שסובלים מפחד ברמת הרגש. צריך להבין כי על מנת לטפל ולרפא את צער הדאגות החרדות והפחדים יש להתאים

שבנבניתי בו והשלמתי את בנייתו, ועל ידי כן יצאתי מהמצב הראשוני, והגעתי למקום שלמותי, זו מציאות שנקראת שמחה.

נראה דוגמא הברורה לכך, יש אדם שהייתה לו צרה רחמנא ליצלן, והצרה נגמרה, אז הוא שמח בצרה שנגמרה.

אדם שאין לו שום תכלית בחיים, וכל מה שיש לו זה רק מה שהיה לו צרה והסתלקה, אז בעומק הוא שמח במה שאין, הוא לא שמח במה שיש. אם הוא שמח על מה שיש, זה שמחת אמת. אם הוא שמח על מה שהסתלק זה אינו שמחה. אדם יכול להיות שמח במה שהקב"ה עשה לו נס, אז הוא שמח בהתגלות הקב"ה שהתגלה לו, וזה שמחה אמיתית, אבל אם הוא שמח על המחלה שהלכה, זה לא שמחה אמיתית. זה שמחה על העדר שהיה ונגמר. הצרה נגמרה, הכול נגמר אין כאן על מה שיחול.

אבל אם יש אדם שגמר דבר, והוא עשה שמחה לגומרה של תורה (שיר השירים רבה א, ט), בשעת השמחה על מה הוא שמח, על מה שיש בידו, את אותה מסכת של גומרה של תורה. אלו הם שני סוגי השמחות. שמחה שמגיעה מנקודת הגוף, היא שמחה על הביטול של ההעדר שהפריע קודם לכן, אבל לא על התגלות ההווה הקיימת. שמחה לגומרה של תורה, על מה חלה השמחה, על מה שיש, על מה שקיים, על מה שמתגלה. זו שמחה שהיא בר קיום.

דוגמא נוספת לכך, שמחה שכל ענינה כליון של מישהו, שעליה נאמר (מגילה י, א) אין הקב"ה שמח במפלתן של רשעים. ומה שנאמר בה שמחה, הוא לפי שהושמד הרע וממילא הצד הטוב הולך ומתחזק וגדל. כל דבר בבריאה, זה לעומת זה עשה אלוקים. וכשצד הרע הולך ונחלש, צד הטוב הולך ונגדל, נמצא שהשמחה בהתגלות הטוב, ולא כעצם הסתלקות של הרע. ועל כן אין הקב"ה שמח במפלתן של רשעים, במפלה לעצמה. אם המפלה מביאה לידי גילוי, אני לא שמח במפלה כמפלה. אלא אני שמח במה שהתגלה.

■ המשך בע"ה שבוע הבא מסדרת דע את שמחתך

כאשר בני ישראל יצאו ממצרים, מה נאמר שם, דבר נא באזני העם וישאלו איש מאת רעהו ואשה מאת רעותה כלי כסף וכלי זהב (שמות יא, ב). יציאה צריכה להיות במהלך של בניין, וכאשר אני יוצא מאותו מקום, נטל כל חמודות העולם, והלך לו. אבל הרשע, איך הוא יוצא מהעולם, יוצא בלי כלום. ידיו קפוצות, כמו שאומרים חז"ל (קוהלת רבה ה, כ), יצא בלי כלום. כאשר האדם חי חיי חומר, התשוקה של היציאה היא תשוקה לעצמה.

מה שאין כן כאשר הוא חי חיי רוח, זה תשוקה של יציאה כמצב מובנה. לכן זה ההבדל היסודי בין שמחה של נשמה, לשמחה של גוף. אם אני יוצא ממצב כאן, שלא על מנת להיכנס למקום אחר, אז זה לא יוצא עם משהו, אלא אני יוצא מהמצב כאן חסר כל. כי יסודה הוא בעצם התשוקה לצאת מהמציאות הקיימת. זה לצאת על מנת לצאת. ואם אני נכנס למקום אחר, זה על מנת לצאת מכאן, זה בעצם נקרא שמחה של גוף. מצד כך כל שמחה שמתגלה במדרגה שנקראת גוף, אין לה קיום.

שורש התנועה של הדבר. כיוון שהגוף כל יסודו מציאות של עצבות, אי אפשר שתחול שמחה בתוך הגוף מעצמו לכאורה. אז מה העצה? אם העצבות הייתה דבר שמתלבשת על הגוף, אז אפשר להסתיר את העצבות, ולגלות את השמחה. אבל אם כל יסודו של הגוף, אדם יסודו מעפר וסופו לעפר, ועצבות שורשה בעפר, אז העצבות היא חלק ממרכיבי יסוד העפר שלעצמו, אם העצבות היא חלק ממרכיבי יסוד העפר, אז מה העצה לצאת מהעצבות? לצאת מהגוף.

תהליך השמחה

לעומת זאת הגדרת השמחה האמיתית היא כשאדם יוצא מתהליך שנבנה. למשל: עובר שיוצא ממעי אמו, זה לא רק שהוא יוצא. אלא יש כאן תהליך, שבע תשע ירחים הוא נבנה ויוצא. וודאי ששאיפתו לצאת אבל שאיפתו לצאת באיזה אופן? שלם. יש יסורים, כמו שאמרו חז"ל (נדה לא, א) שלושה חודשים ראשונים קשה לאם וקשה לולד, וודאי שקשה לכל אחד.

אבל לאחר כל הקשיים האלה, הוא נבנה - בינה - נבנה. ויוצא. אז מהי השמחה? תהליך

שהם שייכות בעיקר לנשמה, ולכן הגוף לא כל כך עוסק למצוא אותם. אבל מידה שנקראת מידת השמחה, כיוון שיסודו של הגוף הוא יסוד העפר, כל מציאותו הוא מגיע מעפר, מהעצבות, ויש לו קושי עם אותה עצבות, אז באופן טבעי הוא מחפש שמחה. כולנו רואים את זה אצל בני אדם שמחפשים שמחה.

כל אדם כאשר הוא מחפש שמחה, צריך שיהיה לו בירור פנימי, מי מחפש כאן את השמחה, זה שהגוף מחפש שמחה, אין בזה שום דבר שלילי. אבל אם הוא מחפש אותה, יחד עם שמחה של נשמה, זה שמחת אמת. אבל אם הגוף לבד מחפש את השמחה, השמחה הזו לא תתגלה לעולם כצורתה, וזה יביא אותו לידי חורבן. ההבנה הראשונה אם כן, לברר מי המחפש את השמחה. מי בתוכי מחפש את השמחה.

שמחת גוף

מה זה השמחה שנקראת שמחת גוף, הגוף כאשר הוא רוצה לשמוח, היפך מה שהתבאר בארוכה מהלך של נשמה, שהשמחה שלה הוא תהליך שמביא לידי נקודת תכלית. יסודו של הגוף, מחמת שיסודו מעפר ועינינו עצבות, השמחה שהוא מחפש, הוא לא מחפש תהליך שיביא אותו לבסוף לידי שלימות, שהוא מהלך שנקרא שמחה. אלא מה שהגוף מחפש שמחה, זוהי בבחינת אכול ושתה, כי מחר נמות (ישעיהו כב, יג). האי עלמא לבי הילולא דמיא (ערובין נד, א). מי תופס כך את זה, מצד התפיסה הזו? הגוף.

שמחה פנימית הגדרתה - כי בשמחה תצאו (ישעיהו נה, יב). תהליך, עברתי את התהליך ויצאתי, אני שמח. לעומת זאת שמחת הגוף, הגדרתה - אני רוצה לצאת מהגוף. מתי? הרגע, השנייה. זה שמחה של גוף. אנחנו רואים הרי רוב בני אדם, ששמחים בגוף, באיזה צורה הם שמחים? הם מנסים לשכוח מהמצב העכשווי של הגוף. גם שמחת הגוף, יסודה בעצם באותה נקודה אחרונה של כי בשמחה תצאו, אבל לא במהלך של תהליך, שבן אדם בונה ומתקן ומגיע לידי נקודת האחרית, ושמה השמחה היא שמחה שלימה, ואז הוא יוצא אחרי כול תהליך שלם, אלא בשמחת גוף, ממה הוא רוצה לצאת? מעצם הגוף שלו. הוא רוצה לצאת ממצבו. זה שמחה שהגוף תובע כל הזמן.

בלבביפדיה אברהם

בראשית, כא, יא - וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אודות בנו, ויאמר אלקים אל אברהם אל ירע בעיניך על הנער ועל אמתך וגו'. ופרש"י (משמ"ר) על שיצא לתרבות רעה. ויש מפרשים שהרע לו מטעם עבור אחסתנא. עיין חת"ס על אתר. ובחתי"ס כתובות (נג, ע"א) בשם אביו.

ואמרו (ב"ר, וירא, נג, יב) וירא הדבר מאד בעיני אברהם, הה"ד (ישעיה, לג, טו) עוצם עיניו מראות ברע, ויאמר אלקים אל אברהם אל ירע בעיניך. ועומקם של דברים. דהנה אמרו בפרקי דר"א (פרק ל) אמרה שרה לאברהם כתוב גט גרושין ושלח את האמה הזאת ואת בנה מעלי ומעל בני, מן העוה"ז ומן העוה"ב. ומכל הרעות שבאו על אברהם היה קשה ורע בעיניו הדבר הזה מאד, שנאמר וירע הדבר מאד בעיני אברהם על אודות בנו. וביאר בבאר מים חיים על אתר וז"ל, כי הוא לא ידע כל כך אשר זה רק בירורי פסולתו של יצחק, וסבר כי יש בו מחלק הטוב ג"כ, ועדיין בנו הוא, עכ"ל. עיי"ש בדבריו.

והבן שמהות אמירתה של שרה לגרש את ישמעאל ממנה ומזרעם הן בעוה"ז והן בעוה"ב, היינו מפני שאין בו חלקי טוב כלל מחלקם, ולכך אינו בר צרוף עמהם לא בעוה"ז ולא בעוה"ב. וזהו וירע הדבר מאד. והיינו כי יש רע ויש רע מאד. והחילוק הוא, כי רע סתם יש בו עדיין חלקי טוב, בבחינת טוב ורע מעורבים זה בזה. אולם רע מאוד, היינו שכולו רע, ואין בו טוב. אולם אברהם ס"ל שעדיין יש בו מעט טוב, ולכך אף שגרשו מביתו לא גרשו לגמרי, אלא שלחו עם לחם וחמת מים, והם חלקי הטוב שבישמעאל ששורשם באברהם ומשם יונק את חיותו. ועי"ז נעשה רק רע בעיני אברהם, ולא רע מאוד, ודו"ק. וזהו שאמר הקב"ה לאברהם אל ירע בעיניך על הנער ועל אמתך, כל אשר תאמר אליך שרה שמע בקלה וגו' וגם את בן האמה לגוי אשימנו "כי זרעך הוא", והיינו שעדיין יש לו שייכות לחלקי הקדושה של אביו, אברהם. וא"ל הקב"ה לאברהם אל ירע בעיניך, והיינו לא רק שלא יהא רע מאוד בעיניו, אלא אפילו לא יהא לך רק רע בעיניו.

וזהו שאמרו חז"ל כנ"ל, הה"ד עוצם עיניו מראות ברע, ויאמר אלקים אל אברהם אל ירע בעיניך. וביאורו, שאברהם כאשר רואה דבר שיש בו תערובת טוב ורע, מקיים בעצמו עוצם עיניו מראות ברע ורואה רק חלקי הטוב שבו, ולכך בקש עבור בנו ישמעאל, לו ישמעאל יחיה לפניך. ומכח כך זכה לבסוף שעשה ישמעאל תשובה בסוף ימיו.

וזהו מדרגתו של אברהם, עין טובה, כמ"ש באבות (פ"ה, מ"ט) כל מי שיש בידו שלשה דברים הללו, מתלמידיו של אברהם אבינו כו', עין טובה. ולכך נאמר בו דייקא, עוצם עיניו מראות ברע.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

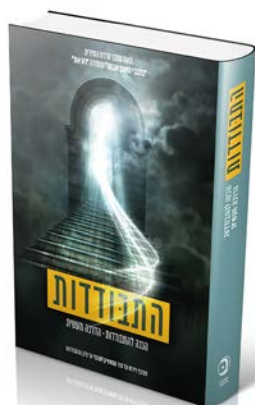
בראשית, כא, ה - ו יגדל הילד ויגמל ויעש אברהם משתה גדול ביום הגמל את יצחק. ויש לשון גדול על יצחק, ויש לשון גדול על המשתה, משתה גדול, וכדלהלן.

ומהו גדולתו של יצחק - אמרו (ב"ר, וירא, נג, י) ר' הושעיה רבה אמר, נגמל מיצר הרע. והוא או יום המילה שהוסר ממנו ערלה, רע-לה (כן מבואר בתוס', שבת, קל, ע"א, ד"ה שש אנכי הגמל, הג-מל, שמל ביום ה"ג שעולה ח'), או בן י"ג שנה, שאז נכנס יצר טוב. וכמ"ש רש"י (תולדות, כה, כז) ויגדלו הנערים, נעשו בני י"ג שנה. וכן איתא במדרש אגדה, נגמל (יצחק) מיצה"ר ליצ"ט, ובן י"ג שנה הוה. רבנן אמרי, נגמל מחלבו. ואמרו (שכל טוב, שם, וירא, כא, כא) נגמל מחלבו לסוף כ"ד חדשים. ת"ר, תינוק יונק והולך עד כ"ד חודש, מכאן ואילך כיונק שקץ וכו', אסור לינק עד כ"ד חודש, עיי"ש. ובפסיקתא זוטרתא (שם, כא, ח) אמרו, שתי משתאות היו, אחד במילה, ואחד בגמילה. ועיין רבינו בחיי על אתר, שלכך עשה אז משתה, כי בן ג' הכיר אברהם את בוראו. ובר"ן כתב, שאז נדמה לו שהנער היה בריא וחזק ויוצא מסכנות התינוקות.

ומהו גדולתה של הסעודה - אמרו (ב"ר הנ"ל) ר' אבא ב"ר סימון אמר, גדול עולמים היה שם. ר' יודון בר מספרתא אמר, ויעשה המלך משתה גדול (אסתר, ד, יח) גדולי עולם היו שם וכו'. א"ר יהודה ב"ר סימון, משתה גדול, משתה גדולים, עוג (שהוא ענק-גדול) וכל גדולים עמו היו שם וכו'. ובתנחומא (וישלח, כג) אמרו, מהו גדול, מלמד שהיו שם שם ועבר ואבימלך.

ובמשיבת נפש (לך לך, יז, א) כתב וז"ל, ובפשוטו, שהרבה במשתה והגדיל בתפנוקות לבני ביתו משמחת הגמל את בנו, עכ"ל. ובמעשי ה' (מעשה אבות, יט) כתב וז"ל, אברהם להיות זה המשתה לבנו יצחק יחידו אשר אהב, קרא אותו משתה גדול, עכ"ל. והעמק דבר על אתר כתב וז"ל, ויעש אברהם משתה גדול - כדי להראות לכל אדם כי הולד יקר בעיניו באשר הוא בנו (לאפוקי הלעז שאינו בנו), עכ"ל.

ובעומק, אברהם מדתו גדול, וכמ"ש במסכת סופרים (פ"א, ה"א) האדם הגדול בענקים, הגדול, היה אברהם אבינו גבוה יותר מענקים, עיי"ש. ולכך עשה סעודה "גדולה". והיא השורש לסעודה דלעתיד, כמ"ש (פסחים, קיט, ע"ב) מאי דכתיב ויגדל הילד ויעש משתה גדול ביום הגמל את יצחק, עתיד הקב"ה לעשות סעודה לצדיקים ביום שיגמל חסדו (שזו מדת אברהם) לזרעו של יצחק. והשורש לסעודה זו שעתידי הקב"ה לעשותה הוא בכך שבסעודת אברהם ליום הגמל את יצחק עשה סעודה גדולה "שגדול עולמים היה שם", כנ"ל, והיינו קב"ה, ודו"ק היטב.

ערכים בפרשה

[ביאור המהות של כל צירוף שני אותיות בלשון הקודש, ע"פ סדר רל"א שערים (עיינן ספר יצירה פרק ב' משנה ב'), לפי ערך המופיע בפרשת השבוע שיש בתוכו צירוף זה, ולפי זה ביאור כיצד מתראה צירוף זה בערך זה ובערכים נוספים שבתוכם מופיע צירוף זה].

והנקבה עולה אליו, והוא סוד שבת, ש-בת, ואז היא בת יחידה בת חורין, שאין הקליפות שולטות כלל. וראשית הכל נמשך מן הש' כאשר שמעת, כי השי"ן הימנית היא תוקף שליטת הזכר, והשמאלית היא הזכר, אבל בהנהיגו לדין שהוא נקבה. וברדת הדברים למטה, יגיעו למדרגת סמ"ך, שהוא רדת הזכר לנקבה ממש, וע"כ השמאלית והסמ"ך שוות במבטאן, כמ"ש (שופטים, יב, ו) "שבולת סבולת", כי הם ענין אחד, רק הש' בראשיתו והס' בסופו, עכ"ל.

ושלמות מהלך זה נגלה בירח האיתנים, שהוא בבחינת שמאלו תחת לראשי וימינו תחבקני, כנודע. סוכות, ס-וכות, שמחת תורה, שי"ן שמאלית. שמיני עצרת, שי"ן ימנית.

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון זה

ח"ב) וז"ל, ועתה אומר לך ענין הש' שמאלית וימנית. דע שסוד ההנהגה הוא סוד ש', שהיא סוד שלשה אבות, שענינם חסד, דין, רחמים, וכו', והש' הימנית היא בהיות ההנהגה בסוד חסד, וכו', ואז הזכר שולט, אבל השמאלית סודה הנהגת דין, שסוד הנוק' שולטת. והנה מן השמאלית יורד הענין לס'. וסוד הענין, כי הס' הוא סוד ששת ימי המעשה (שש - ששים - סמ"ך), והש' הוא סוד שבת (ש-בת). ואפרש לך הענין היטב, כי בהיות הנקבה מנהגת עצמה, אז היא בחינת החול, זמן העבודה. אך היא אינה יכול להשפיע אלא מה שתקבל, ולכך הו"ק (בחינת סמ"ך ששה צדדים - קוים) משפיעים אליה, אבל יורדים לבחינתה, והם סוד סמ"ך וכו', ושרשם ששת ימי החול כנ"ל. אך השבת, הזכר שולט בהנהגתו,

כי תבוא | ש-ס אתם נצבים היום כולכם לפני ה' וגו'. וכבר אמרו רבותינו שזה קאי על ראש השנה, שכל באי עולם נצבים לפניו לדין, ונידונים במאזני צדק. וכבר אמרו, ג' ספרים נפתחים בר"ה, של צדיקים בינונים ורשעים.

ושורש חלוקה זו לשלשה, שורשה באותיות שי"ן ימנית, שי"ן שמאלית, וסמ"ך. ושורשם חד באותיות השינים, שהם זסשר"ץ, כנודע. וזהו שנת חמה, שס"ה ימים, שס-ה, היינו צירוף של ש-ס. שינים מלשון שנה. והנה שי"ן סמ"ך מלא עולה ת"פ, וכן עולה תלמוד כנודע, שהוא ששה סדרים, ר"ת ש"ס. וזהו "שונה" פרקו כמ"ש ו"שננתם", שיהיו דברים תורה "מחודדים" בפיר, וכח החידוד בפה הוא מכח השינים, לשון שנה.

וכתב הרמח"ל (קנאת ה' צבאות,

ערכים נוספים שבהם מופיע צירוף זה:

ארתחשסתא, שביס, שנס, שס, שסף, עמשסי, משסה, סחיש, שלמנאסר, שחיס, שסע.

רכישת ספרי הרב: ספרי אב"ד

מוביץ משלוח ברחבי העולם

03.578.2270

רכישת ספרי הרב: ספרי אב"ד

מוביץ משלוח ברחבי העולם

בלבביפדיה קבלה אנף

ועוד. הטבה. ועיין מלבי"ם (שלח, יד, א) וז"ל, שגם בי התאנף ה' בללכם, ר"ל לטובתכם גזר עלי לאמר גם אתה לא תבא שם, וכו', וז"ש חז"ל מפני מה מת משה במדבר כדי שיביא עמו דור המדבר לעת"ל, עכ"ל. ועיין רמ"ע מפאנו (מאמר מאה קשיטה, סימן עד) וז"ל, ובאהרן דרועא דימינא התאנף ה' מאד.

גבורה גבורות ודינין מונעים ע"י אנף. ועיין פרדס רימונים (שכ"ג, פ"א) וז"ל, אנף, כמו פן יאנף (תהלים, ב, יב), גם בי התאנף (דברים, א, לז) הוא מצד הדין החזק ביותר, עכ"ל. ועיין ברית כהונת עולם (מאמר מראשית פרי, פ"ט) וז"ל, התאנף, אע"ג דבאהרן הווי דלא אתקפו דינים כ"כ, אפילו הכי התאנף, דהא עגל בשעת מנחה נעשה, דאיהו מספרו (עגל - מנחה), והיינו כי בא שש, דלבתר שש זמן מנחה הוא.

ועיין מפתח הספירות (דברים) וז"ל, גם בי התאנף ה' וגו' - וזה רמז לסבת הכח המנצח את המימי בעת רתיחה.

תפארת תורה. ועיין אברבנאל (כי תשא, לב, כה) וז"ל, האמנם התאנף השם עליו (אהרן), מפני שבאה התקלה על ידו, ושגגת תלמוד עולה זדון.

ועוד. שם הוי"ה. וכתוב (דברים, ט, ח, ועוד) ויתאנף הוי"ה. והיינו שאף שהוי"ה רחמים, נתהפך לדין, ויתאנף.

נצח כתיב (תהלים, עט, ה) עד מה ה' תאנף לנצח. ומעין כך כתיב (שם, פה, ו) הלעולם תאנף בנו, תמשך אפך לדור ודור.

ועוד. נו"ה, בנים, כרעא דאבויה. ועיין ויק"ר (י, ה) ובאהרן התאנף ה' מאד (אהרן, נו"ה, כנודע), ואין השמדה אלא כילוי בנים.

ועוד. נו"ה, הליכה בדרך. וכתוב (תהלים, ב, יב) נשקו בר פן יאנף ותאבדו דרך. ואמרו (ילק"ש, רמז תרכד) רב אמר, נשקו ברה של תורה, לכו לחמו בלחמי עד שלא תזקף עליכם מדת הדין ותאבדו דרכה של תורה, פן יאנף ותאבדו הדרך. ומנעל של בגד נקרא אנפליא, אנף-ליא (עיין ר"ש, כלים, כז, ו). וגבי חטא ועונש המרגלים כתיב (דברים, א, לז) גם בי התאנף ה' בגללכם. מרגלים, לשון רגל. ועיין רמב"ן ומפרשים שם מה סיבת העונש.

הוד כתיב (ישעיה, יב, א) ואמרת ביום ההוא, אודך ה' כי אנפת בי, ישוב אפך ותנחמני. כי כאשר נעשה "הודאה" על אנף, אנף-נ, נתהפך לטובה, ישוב אפך ותנחמני. וזהו בחינת יהודה, "אודה את ה'", ובו נמתק חרון אף. ולכך כתיב (מלכים, ב, יז, יח) ויתאנף ה' מאד בישראל, וסרם מעל פניו, לא נשאר רק שבט יהודה לבדו.

יסוד אנף, נאף. בברית. ולכך עיקר הנאף בברית - יסוד. ועיין רמב"ן (ואתחנן, ד, כא) וז"ל, ועל דרך האמת, יאמר השמרו מאד לנפשותיכם פן תשחיתון, כי השם יתאנף בי מדאגה מדבר זה פן תשכחו אתם ברית השם אלהיכם באש האוכלת בראש ההר ותעשו תמונת "כל".

מלכות אנף, כילוי גמור (עיין ערך קטן צמצום). ועיקר גילוי זה נגלה בבחינת מלכות שלית לה מגרמה כלום. ולכך יש בה כילוי גמור. וזהו הסוד שהצמצום היה במלכות א"ס.

ועוד. מלכות שלמה, שלמות המלכות. ובו כתיב (מלכים, א, יא, ט) ויתא־נף ה' בשלמה כי נטה לבבו מעם ה' אלהי ישראל הנראה אליו פעמים. ועיקר מה שנטה לבבו, בדיני המלכות, באיסור ריבוי נשים וסוסים. ועיין אברבנאל (שם באופן שונה קצת) וז"ל, וע"ז אמר ולא היה לבבו שלם עם

כתר רצון. אנף, כאשר אין מתקיים רצונו. ועיין רש"י (תהלים, ס, ג) וז"ל, אנפת, קצפת עלינו, מעתה תשוב רצונך עלינו.

ועוד. כנגד קוצו של יו"ד, בחינת קוף. ואמרו (נדה, לא, ע"א) דרש ר' יוסף, מ"ד אודך ה' כי אנפת בי, ישוב אפך ותנחמני, במה הכתוב מדבר, בשני בנ"א שיצאו לסחורה, ישב לו קוף לאחד מהם, התחיל מחרף ומגדף, לימים שמע שטבעה ספינתו של חבירו בים, התחיל מודה ומשבח, לכך נאמר ישוב אפך ותנחמני (והיינו שמה שנראה קוף תחתון שורשו בקוף עליון - קוצו של יו"ד). והיינו דא"ר אלעזר מ"ד (תהלים, עב, יח) עושה נפלאות גדולות לבדו, וברך שם כבוד מלכותו לעולם, אפילו בעל הנס אינו מכיר בנסו. והבן, נפלאות, פלא - אלף, הארת כתר. וזהו "נס", אלף, א-לף. גימט' נס.

חכמה כתיב (קהלת, א, יח) כי ברוב חכמה רוב כעס. ואמרו (נדרים, כב, ע"א) שאלמלא חטאו ישראל לא ניתן להם אלא חמשה חומשי תורה וספר יהושע בלבד. ונמצא שע"י כעס. אנף, נעשה ריבוי, בחינת "אף". וזהו אנף, אף-נ, נ - נביאים. כי כתובים כלולים בנביאים.

בינה תשובה. ואמרו (ילק"ש, תהלים, רמז תרכד) ר' אחא אמר, נשקו ברה של תשובה פן יאנף ותאבדו דרך. וע"ז כתיב (תהלים, ס, ג) אלהים, זנחתנו פרצתנו, אנפת, "תשוב" לנו. לשון תשובה. ועיין שו"ת זית רענן (הקדמה, דרוש א') גם בי התאנף ה' בגללכם, שלא להקל מעצמו חטאו דיבר כזאת, רק להגדיל כחו של תשובה, שתשובה עומדת אפילו לחד מורה שבחמורות. וכתוב (דברים, ט, ח) ובחורב הקצפתם את ה' ויתאנף ה' בכם להשמיד אתכם וגו', ואשאר בהר ארבעים יום וארבעים לילה. והיינו מ' יום, בחינת בן ארבעים לבינה, וע"ז סר האחרון אף, ה"ויתאנף".

לב. וכתוב (מלכים, א, יא, ט) ויתאנף ה' בשלמה כי נטה לבבו מעם ה' אלהי ישראל. ועיין מצודות דוד (משלי, ל, א) וז"ל, על כי סמך על אסיפת רב הבינה אמר ארבה נשים וגו', ולא אסור וגו', לבסוף נאמר בו נשיו הטו את לבבו (מלכים, א, יא), ואחר זה נאמר ויתאנף וגו', כי נטה לבבו.

דעת משה. וכתוב (דברים, א, לז) גם בי התאנף ה' בגללכם. בגלל היותו "דבר לדור", כח דעת שמנהיגם. וכן שם (ד, כא) וה' התאנף בי על דבריכם. ועיין מלבי"ם (במדבר, כ, יג) וז"ל, וכן אמר ויתאנף ה' בי למד ענכם, וה' התאנף בי על דבריכם, שמשמע שהיה העונש בעבור ישראל לא בעבור חטא משה.

חסד מים. עיין מושב זקנים (ויקרא, יא, יט) וז"ל, למה כתוב בכאן ואת "החסידה" האנפה, ולא כתיב ואת האנפה או והאנפה, וי"ל כי מנהג החסידה כשמנאפת עם חברותיה שאינו בן זוגה, טובלת מיד במים שלא יריח בה בעלה, שאם לא תספיק לטבול, אם יריח אותה הזכר ילך אחר אנפה שהיא רגזנית ומנאפת, ופורחת וחוחתכת צוארה הנוצה שבכנפיה, לכך כתיב החסידה האנפה.

ועוד. כתיב (דברים, ד, כא) וה' התאנף בי על דבריכם. שאמרתי לכם, המן הסלע הזה נוציא לכם מים.

ועוד. אמרו (חולין, סג, ע"א) אמר רב יהודה, "החסידה" זו דיה "לבנה", למה נקרא חסידה, שעושה חסד עם חברותיה. האנפה זו דיה רגזנית, למה נקרא שמה אנפה, שמנאפת עם חברותיה. ודו"ק שהיא חסד דקד־ליפה, ניאוף. לעומת חסידה. ועיין חרדים שכתב שהבא על אחותו יתגלגל בחסידה - אנפה, שהיא מעופות טמאים, ורמוז בתורה, ואיש כי יקח אחותו חסד הוא. ועיין כנפי יונה (ח"ב, סימן קד).

בלבביפדיה קבלה אנף

זה רמז לאשה המנאפת, כדכתיב החסידה האנפה (ויקרא, יא, יט). ואמר אנה הנה מוליכות את האיפה, ויאמר אלי לבנות בית בארץ שנער וגו', כי שמה ננער הזנות והחנופה וגסות הרוח, כמוזכר בקידושין, עכ"ל.

וכאשר נעשה קצר רוח, כועס. ועיין שפתי כהן (ויקרא, יא, יז) וז"ל, ואת האנפה, שלא יכעוס, כמו אודך ה' כי אנפת בי, כי כעס בחיק כסילים ינוח, עכ"ל. והאנפה דיה רגזנית כמ"ש בחולין (סג, ע"א).

נשמה עיין נועם אלימלך (דברים) וז"ל, ר"ל התאנף, הוא לשון ענף, שאותיות אחה"ע מתחלפים, שהנשמות יש בהם ענפים ענפים המחוברים בשורש העליון, וכו', זהו גם בי התאנף, פירוש גם אני צריך להיות ענף בתוך הנשמות בגללכם, ר"ל כי להתגלגל עמכם, עכ"ל. ועיין מגלה עמוקות (ואתחנן). ואזי מתהפך אנף, לאפן, לשון אופן, גלגל.

חיה אנף עקירת שורש החיות. אנף - ענף. ענף, פרט שנתפשט מן המקור. לעומת אנף, א-ע, שורש החיות.

יחידה אנף כילוי גמור. ושורש כילוי כל הנבראים וגילוי שאין עוד מל-בדו. ולכך מכלה את הכל, לא מצד קלקול כעס כפשוטו, אלא מהארת אין עוד מלבדו.

ועוד. עיין בכור שור (דברים, ד, כד) וז"ל, ראו אותי שהייתי חביב לפניו, התאנף (אפילו) על דבר אחד (בלבד), עכ"ל. ושורשו ביחידה שמתאנף על פגם ב"אחד".

■ המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון

ה' אלקיו כלבב דוד אביו. ואמר ויתאנף ה' בשלמה כי נטה לבבו מעם ה' אלקי ישראל וגו', ר"ל להיותו מלך ישראל היה זה יותר מגונה אצלו, כי המעשה הזה היה ראוי לחכמים האומות ולמלכיהם, ולא לשלמה בחיר ה'.

נפש אנף, א-נף. נפש, ש-נפ. נפש לשון נפיש יתר. וכן אנף, אף, לשון ריבוי. שבת וינפש. נח. אנף, גימט' נח.

ועוד. מעשה. ועיין פנים יפות (ויקרא, טז, א) וז"ל, ובאהרן התאנף ה', מה שהוכיח אותם בשביל אהרן, היינו דחטא אהרן שלא קידש השם אינו אלא עשה, ואין עונש על עשה אלא בעידן ריתחא (מנחות, מא, ע"א), וכאן שקצף ה' עליכם בעידן ריתחא, קצף ה' גם באהרן. ועוד על משה קצף כי עשה "מעשה" והכה הסלע במקום לדבר, עכ"ל. ועיין שם (כו, ו) וז"ל, וה' התאנף בי על דבריכם, מה ענין ישראל לחטאו. ונראה דמה שלא קיים משה מדת השי"ת לדבר אל הסלע, הוא מפני שהדיבור של משה היה מפי השכינה כמ"ש חז"ל (ספרי, מטות) שהשכינה היתה מדברת מתוך גרונו של משה, וזה היה דברי השי"ת אל משה ודברתם אל הסלע היינו שהסלע ישמע לדברי השכינה המדברת מתוך גרונו, אבל כיון שא-מרו חז"ל (שם) בא לכלל כעס בא לכלל טעות, במה שאמר שמעו נא המורים, ואחז"ל (פסחים, סו, ע"ב) כל הכועס שכינה מסתלקת ממנו, כיוון שראה משה שאין השכינה בתוך גרונו, נמנע מלדבר פן לא יועיל ויהיה חילול השם ח"ו, נמצא שעיקר החטא היה מחמת כעס, וע"ז אמר וה' התאנף בי על דבריכם, שהם הכעיסו אותו וגרמו לו הכעס, כדכתיב (תהלים, קו, לב) ויקציפו על מי מריבה, וירע למשה בעבורם, עכ"ל.

רוח אנף, בחינת קצר רוח, רוח דקלקול. ועיין צרור המור (במדבר, ה, יט) וז"ל, ורוח בכנפיהם, הוא רוח עועים, ולהנה כנפים ככנפי החסידה,

חדש! חלק א' שו"ת בעניני השעה חלק ב' עשי"ת תשפ"ג מאמר ה"מדיה ככלי הסותר לאין סוף

מבעל מחבר ספרי "בלבבי משכן אבנה" שליט"א מדוע האינטרנט הוא הבירור האחרון שמברר מהו בחירתו של כל אחד ואחד האם רצונו להיות מחובר לטוב או לרע, והרי הרצון הפנימי של כל ישראל הוא להיות מחובר לטוב ולרצון ה' ולא עם הרע ח"ו, שכל הרע הוא רק מקרה אצלנו, וכמו שהרב מבאר לנו היטב בספר "דע את עצמך"? האם ניסיון המדיה והאינטרנט הוא מלחמת גוג ומגוג? האם האינטרנט והמדיה יהיו בטלים קודם שיבוא משיח, או שהמשיח יבטל אותו? ואם ביטולו יהיה ע"י משיח, האם הוא ע"י משיח בן יוסף או משיח בן דוד? מה לענות לאלו שטוענים, שעבודתנו אינה לפרוש מהטכנולוגיה, אלא ללמוד כיצד להשתמש בה בשכל ובאופן מאוזן ובאופן הכשר ביותר, מכיוון שהוא נעשה כבר חלק מהחיים של רוב הדור ואי אפשר לשנות את הדור. ואם כן צריך להפסיק את המלחמה הזו על האינטרנט, בגלל שזה רק גורם רגשי אשמה לאחרים ואינו פועל מאומה?

זאת ועוד בקונטרס החשוב הזה טעמו וראו כי טוב ה'!

מילון ערכים בקבלה • בוכ"ו

תה עם המוחין דילה הם כח"ב חג"ת, הרי ו"ס, וכ"ח, כמנין ד"ל. וכל זה בבחינת מילוי אדני"י, כי מילוי המילוי הוא ד"ל אותיות, והוא ג"כ חילוף שם אהי"ה שבמלכות כנודע ועולה ד"ל (ז"פ בוכ"ו, עולה רחל, כ"כ ברמ"ז, ובברית כהונת עולם, מאמר השבת, פ"ו. וכן רמ"מ משקלוב), והוא ג"כ שם אגל"א שבמלכות, כי ג' שמות אלו מורים על המלכות בהיותם פב"פ עם ז"א, כמבואר בברכת אבות ובאתה גבור, עכ"ל (ועיין ברית כהונת עולם, מאמר סוכת שלום, פ"ד). וביאר להלן (שער לו, פ"א, מ"ב) ז"ל, ואז הוא יורד בנצח שלו והיא עולה בהוד שלו, בבחינת שם בוכ"ו, והוא כופף קומתו ומזווג עמה, עכ"ל. וכן כתב שם (שם, פ"ג, מ"ק) ז"ל, ואז עולה בהוד דז"א, שהוא בינה ביעקב שבו, בחינת שם בוכ"ו, עכ"ל.

ובחינה נוספת בשם בוכ"ו, מצינו בעץ חיים (שער לט, דרוש י') ז"ל, נתבאר בענין אפקיד רוחי, כי ב' ידיים דבינה, שהם ה' אצבעות ימנית וה' אצבעות שמאלית, שהם מנין אותיות מנצפ"ך פשוטות, הם נעשים בחינת כלי של המלכות להיות בתוכה מ"ן. ואלו נמשכים משם בוכ"ו שבבינה, שהוא חילוף שם אהי"ה, כי גם הוא גימט' יד"ך. ואלו ב' הידים דבינה נעשו במלכות כלי בית קיבול להיות המ"ן בין יש שמאלית ליד הימנית, והם זו ע"ג זו, ובתוכם המ"ן, עכ"ל. וכן כתב שם (שם, דרוש י"א, אות ט) ז"ל, יש בבינה שם אהי"ה, והוא מתחלף באבג"ד בשם בוכ"ו, ואלו הב' שמות נכנסים תוך נוק' דז"א במוחין דילה בתחלה, והם בחינת מ"ן שבה, וירדו שם ע"י אצבעות יד בינה שהם מנצפ"ך.

ותחלה יורדין בג' מוחין דילה, כדי שאח"כ בעת הזווג יהיה כח המ"ן שבה שביסוד דילה לעלות ע"י הארת ב' שמות הנ"ל שבמוחין שלה הנמשך עד היסוד שבה המ"ן אשר שם והמ"ן ב"ן דההי"ן, עכ"ל. עיי"ש אות ט"ו. ועיין שער הכוונות (דרושי הקדיש, דרוש א', כוונת הקדיש עצמו. ודרושי תפלת השחר, דרוש א'. ודרושי העמידה, דרוש ב', פירוש תבת באהבה. ודרוש ה-ו. ודרוש הלילה, דרוש ו'). ופע"ח (שער הקדישים, פ"ד. ושער רוח הקודש, יחוד ד'). ושער מאמרי רז"ל (ברכות).

■ **המשך בע"ה בשבוע הבא נכתב על ידי הרב שליט"א במיוחד לעלון**

אמרו בזה"ק (ח"ב, רסא, ע"א) היכלא שביעאה, ברזא דשמא, קדישא עלאה, בוכ"ו, ברכה וחסד כח ומשפט (וכן ר"ת ואתה מושל - בכל ובידך כח וגבורה. כ"כ הרמ"ז, אם לבינה, אות ס'), כללא דרזא, ורזא דא הוא רזא דאהי"ה (אותיות אחרי אהי"ה, בוכ"ו) כללא דכלא. ומצד היותו שורש למדת הדיון נקרא כן מלשון בכי. וכמ"ש בעמק המלך (שי"א, פ"ה) ז"ל, וזה השם הוא סוד "תרין דמעין" שיורדים מזעיר דרך נו"ה שלו לימא רבא, דהיינו המלכות, עיי"ש. וכן הוא בפירוש האריז"ל לספד"צ (פ"ב). ומצד היותו שורש לרחמים, צרוף בוכ"ו, בו-כו. עיין ברית כהונת עולם (מאמר זה השולחן, פ"ט) שהוא שם הוי"ה, רחמים.

וכתב בעץ חיים (שער יד, פ"ו, מ"ת) ז"ל, והנה גם למעלה בבינה היו אחורים מן בחינת אלקים (בוכ"ו, בו-כו, היינו ח' פעמים הוי"ה, שעולה יצחק וקדקד, מדת הדיון. כ"כ בברית כהונת עולם, ורמ"מ משקלוב). והנה כל הפנימיות בבחינת פנים ואחור הם משם אהי"ה, אך החיצוניות כולו בבחינת פנים ואחור הם משם בוכ"ו, תמורת אהי"ה. ואז זה הבוכ"ו מאיר בחיצוניות הנקרא אלקים. כי הנה הוא כולל כל אלקים, שהוא ק"כ צרופים, והם נחלקים ד' פעמים ל' הם ק"כ, וכן בוכ"ו המתפשט בכולם והוא קו המדה להם, והוא גימט' ד"ל, ר"ל ד' פעמים ל'. והענין כי במלכות של בינה הנקרא ד' של הבינה להיותה עומדת בד"ת דבינה, שם בחיצוניות הם שמות ק"כ צרופים של אלקים כנ"ל, ואז מתפשטת בהם הארת בוכ"ו כנ"ל, ונחלקים לד' בחינות ג"כ, והם ל' צרופים בת"ת ל' צרופים בנצח ל' צרופים בהוד ל' צרופים ביסוד, והם מחזה דבינה ולמטה שם תנה"י, עכ"ל.

ולהלן (שער טו, פ"ו) כתב ז"ל, וזהו ענין הפסוק אורך היריעה ל' באמה ורוחב ארבעה ברמה, שהם ק"כ צרופי אלקים הנחלקים לד' פעמים ל'. והנה זהו ענין בוכ"ו הנזכר פרשת פקודי רס"א, שהוא ענין חילוף אהי"ה באבג"ד. כי הנה שם אהי"ה הוא בפנים שלה ושם בוכ"ו הוא באחורים שלה, עכ"ל (וה"פ אלקים עם בוכ"ו, עולה תבונה, כ"כ שם).

ובחינה נוספת בשם בוכ"ו, כתב בעץ חיים (שער י"ז, פ"ד, מ"ב) ז"ל, והנה הז"ת הם ז' היות שמה כ"ח אותיות כנ"ל, והמוחין הם ו' אורות, שהם ג' מוחין דידה ומקבלין הארה מג' מוחין דילה דרך המצח כנ"ל. והנה ו' וכ"ח הם ד"ל שהם במלכות כנודע. גם בחינה אחרת שכל קומ-

info@bilvavi.net כדי לקבל את המילון מהתחלה, אנא בקש לכתובת

בלבביפדיה מחשבה

יום ד' 20:30

רח' קדמן 4

חולון

לפרטים 050.418.0306

הרב איתמר שוורץ

בלבביפדיה עבודת ה'

יום ג' 20:30 בדיוק

רח' הרב בלוי 33

ירושלים

לפרטים 052.765.1571

ישראל 073.295.1245 ■ 2>4>12 USA 718.521.5231

להצטרפות לרשימת העלון | לכל ענייני העלון info@bilvavi.net

רכישת ספרי הרב: ספרי אברמוביץ משלוח ברחבי העולם 03.578.2270

ספרי מאה שערים רח' מאה שערים 15, ירושלים 02.502.2567

הפצת ספרי קודש רח' דוד 2, ירושלים 02.623.0294 · ספרי אברמוביץ רח' קוטלר, 5 בני ברק 03.579.3829

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות

ניצבים תשפ"ב

[260]

מהארכיון

ב	תשובה אמיתית באלול
ב	הנסיעה לאומן בראש השנה
ג	שאלות בענייני עילוי נשמה ועוד
ד	מ״ח שאלות בתורה ועבודה
ט	לצעוק או לשתוק ולחכות למשיח
י	מהיכן לשאוב שמחה במצבים קשים
י	זכריה הנביא אחרית הימים ועוד
יא	חיסונים וכיצד יתכן שתצא תקלה ע״י רבנים
יב	כיצד להבחין בצדיקי אמת
יב	כיצד להודות על חסד שעושה לו השי״ת
יג	להתחבר לגלגול הקודם
יג	מקור הניגונים דקדושה
יד	השרוי בלא אשה
יד	הגדרת הבטחון
יד	אמא שלומדת עם הבנים יותר מהאבא
יד	בין אדם לחברו ובין אדם למקום
טז	כיצד לתקן קלקולים שיש בחינוך החרדי
יז	יסורים המשך
יז	סוגים שונים של דביקות
יח	רצון והפכו
יח	שאלות שונות
יט	ספר על משיח וגאולה
יט	בניית קשר עם ה'
כ	התקשרות לצדיקים
כ	תיקון לכבידות
כא	לשאול שאלות באמצע שיעור
כא	לימוד חכמות חיצוניות

תשובה אמיתית באלול

שאלה:

לכבוד מורנו הרב החסיד שליט"א, שלומו יסגא,
 א. בעבר שאלנו עבור א' מביהמ"ד דפה, שאלה 12103 תחת הכותרת 'תשובה לבעל תשובה', ובא' הסעיפים שאלנו כך: "מה עליו לעשות כשעולות לו מראות לא טובות בעיני רוחו, ונהנה מזה מחד, ומאידך נקרע מכך ששב על קיאו, ונמצא כבתוך כף הקלע, מה צריך לחשוב וכיצד לנהוג? והאם ניתן למחוק תמונות מעיני השכל? ואם לא, כיצד ניתן להיות בעל תשובה בכלל?", וע"ז השיב לנו הרב: "או להסיח דעת, או לצייר ציורי קדושה! ועי"ז מוחק. וכן ע"י דמעות, שמנקות כח הציור. וכן בעומק, בהתדבקות באפיסת המחשבה". וכעת בימי התשובה דאלול שבנו להתבונן בתשובת הרב, ובאנו לבקש אם אפשר שהרב ירחיב לנו בזה למעשה, מהם "ציורי קדושה?", וכן מהי "אפיסת המחשבה" וכיצד מתדבקים בה?
 ב. עוד שואל הנ"ל, כי אחר התבוננות במצבו, אחר שנפל פעמים רבות בטומאת המדיה כאשר נזדמן לידו מכשיר בלתי שמור, או שנקלע למקום בו מצא מחשב פתוח אצל קרובים וכיו"ב, ואמנם כי הוא עצמו מנותק מכל חיבור לאינטרנט פרוץ, ועושה כל טצדקי שלא יבוא לידי ניסיון זה, אך כאשר עושה חשבון נפשו ברור לו ללא שום ספק כלל, שאם יבוא לידו מכשיר או שיזדמן למקום שבו יש חיבור למדיה פרוצה, בודאי יפול, ומרגיש בעצמו שאין לו שום סיכוי לעמוד בנסיון הבא רח"ל, והשאלה היא האם יוכל להחשב שעשה תשובה על כל מה שראה ופגם, אם בודאי יכשל שוב לכשיבוא הניסיון לידו? יורנו נא דרכי תשובה, ושכמ"ה.
 בתפילה שנזכה לעשות תשובה אמיתית, ובפרט בימים אלו ימי התשובה, ונזכה לכוח"ט יחד עם הרב וכל כלל ישראל, אמן.

תשובה:

א. ציורי קדושה - כגון הכותל, מערת המכפלה, קבר רחל, וכן תמונות צדיקים, נר, וכדו'. אפיסת המחשבה - עיון התורה"ק עד "כלות כח המחשבה", ולא רק כלות כוחות הגוף.
 ב. אינו תשובה שלמה. ולפחות יקבל על עצמו שיפול פחות, כגון שימתין עד שיסתכל. וכן שיקטין זמן ההסתכלות, וזו תשובה חלקית, ומכלל רשע עדיין לא יצא. ועליו לעבוד לטהר נפשו, הן ביראת העונש, והן ביראת הרוממות, והן באהבת ה', שינצל עי"ז מן החטא, ושיזכה לקבל קבלה אמיתית שלמה לפי ערכו שלא ישוב לחטא לעולם.

הנסיעה לאומן בראש השנה

שאלה:

שלום הרב.
 א. רציתי לשאול מה הרב חושב על הנסיעה לאומן בראש השנה לרבי נחמן באופן כללי?
 ב. נהגנו בשנים שעברו לטוס כל שנה, בשנה שעברה זה לא היה אפשרי כי הכל היה סגור, השנה זה אפשרי אבל ישנם כל מיני הגבלות בכניסה וביציאה, חלק מההגבלות זה שמי שלא מחוסן צריך להגיע לשם עם מכשיר חכם על מנת שיתקינו לו אפליקציה על מנת לוודא שהוא בבידוד מרגע ההגעה. הבנתי שיש גם אפשרות לפלאפון כשר שעכשיו הוציאו במיוחד בשביל זה. אבל עצם העקרון שמאלצים ציבור שלם של יראי השם להכנע ולהגיע עם מכשירים גורם לי לחשוב אם זה בכלל נכון.

אשמח לדעת מה הרב חושב בכללי ובאופן פרטי לגבי השנה.
תודה

תשובה:

א. כל חסיד עליו לעשות כציווי רבו, אולם ביחס לנסיעה לאומן אף מי שחסיד של ר' נחמן, נחלקו בכך האם הייתה כוונתו לאלו שבחו"ל או אף לאלו שבארץ ישראל, שיצאו מן הארץ לצורך כך. וכידוע יש מחסידיו שלא נוסעים אלא עושים קיבוץ בא"י.

ובכללות כל אדם ואדם עליו לברר היכן תפלתו מכוונת יותר, לשוח עם קונו, ושם עליו לקבוע את מקום תפלתו.

ב. אם נצרך לצורך כך חיבור למכשיר "חכם", אין לנסוע כלל.

שאלות בענייני עילוי נשמה ועוד

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א,
לאחר דרישת שלי' ואמת.
שוב רצוני להודות לכת"ר מכל הלב על היחס והתשובות על השאלות הקודמות.
יש לי עוד כמה שאלות לשאל ברשות כת"ר:

א. 1. בנושא של לימוד או ברכות שעושים לעילוי נשמת, שמזכירים את הנפטר, האם יש הבדל אם לומדים או מברכים לאחד או לשתים או לא, דנר לאחד נר למאה, ואם לא, א"כ אפשר ללמוד לעילוי נשמת כל ישראל תמיד (או שזה נעשה בכל אופן ממילא)? 2. האם כשלומדים לעילוי נשמת זה מוריד מהזכות שלנו (הלומדים) או שלא, ואם לא, א"כ שפיר תמיד כדאי ללמוד לעילוי נשמת? 3. האם בכלל שמקבלים מלגה שייך ללמוד לעילוי נשמת, או דמכיון שכביכול משועבדים לכולל אין זה שווה כלום? 4. האם יש צורך להזכיר שם הנפטר כגון באופן שאדם הניח דברי מאכל כדי שנברך לעילוי נשמת, או דמכיון שהדברי מאכל נמצאים כאן רק עבור עילוי נשמת של אותו אדם, אין צורך להזכיר? 5. האם שייך להזכיר שהלימוד או הברכות יהיו לעילוי נשמת למפרע?

ב. האם יש ספרים של רבותינו שאפשר לקבל הבנה ברורה בנושא תת הכרה ועל הכרה?

ג. אני נתקל הרבה בענין 'חכמה בינה ודעת', וראיתי את הגר"א במשלי, אבל עדיין הדברים מופשטים ולא מספיק ברורים, איפה אוכל לקבל הגדרות ברורות בנושא זה?

ד. האם זה נכון שצפייה הוא על דבר שודאי אמור לקרות ואני מחכה לו, ולשון 'לקוות' הוא על דבר שלא בטוח שיהיה ואני מקווה שיהיה? וא"כ, מהו המקור לכך?

ה. אני לומד עכשיו הסוגיא של טרימא, ושם יש הרבה לשונות שנראה שמשמעותם זהה, אמנם לכאורה אם הם מילים שונות בטוח שיש הבדל ביניהם, לכן רצוני לדעת אם יש הבדל בין: כתישה, שחיקה, דיכה, מיעוק, ריסוק, נימוח.

ו. מכיוון שאני נאלץ לעזוב הכולל שלמדתי בו כבר 7 שנים, משום שהוא נמצא חוץ לעירי וחייב אני להימצא בצהריים בעירי, אני עושה חישוב מסלול מחדש, והתחלתי ללמוד נושא מצות לימוד תורה, ואני מגלה המון דברים (בהל' ת"ת של בעל התניא) שאינם מקובלים כלל בדורנו ושאינו דוקא מתחבר אליהם, ובאמת גילתי שנפשי נוטה מאד להיקף הדברים, בין שיהיה בבקיאות ובין בעיון, ומרגיש אני שחסר לי זמן השקעה בבקיאות, כי עד עכשיו למדנו בכולל כל היום עיון וכולל ערב קצת בקיאות, והסתפקתי האם

ללכת לכיוון של היקף הש"ס בשבע שנים, להיות בבחינת ליגמר והדר ליסבר, במקביל עם סדר קצר של עיון ביום, שמחד אני מרגיש שזה הדבר הכי נכון לעשות, אבל מאידך אינני בטוח שאחזיק מעמד ובפרט שלא בטוח שאמצא מסגרת שמתאימה לזה, או מאידך ללכת למקובל, בוקר עיון צהריים בקיאות ותו לא, והנה כמו שכבר שיתפתי את כת"ר, אני אוהב לדעת הכל ואני מאד מתפזר בידיעות מכל הכיוונים, ואני גם מרגיש (ועושה) צורך להשקיע בנושאים להלכה למעשה, איך אפשר לעשות כ"ז במסגרת כולל רגילה, האם לאנשים כמוני כדאי ללכת לכולל 'לבו חפץ', אמנם מאידך אפשר לפגוש שם כל מיני טיפוסים וגם להתפזר מדאי ולא להתקדם, בקיצור אני מבולבל, איני יודע להחליט לאיזה כיוון ללכת. כת"ר יורני בבקשה את דרך היושר, ורוב תודות וברכות.

תשובה:

א. 1. לומד לכלל, מאיר לכה הכלל שבנפש. לומד לפרט, מאיר לכה הפרט שבנפש. ויכול ללמוד עבור כמה בפרט. 2. לא מוריד. 3. שייך. 4. הזכרת שמו מוסיף. 5. לא.

ב. לא ידוע לי על ספר מסודר.

ג. נמסרו סדרות דע את מחשבותיך, ודע את דעתך בענין זה.

ד. צפייה מלשון 'צופה', רואה, בבחינת חכם הרואה את הנולד. קו - תקוה, נקשר לשלמות ע"י התקוה. ואם חוזר ומקוה ובוטח, בודאי יבוא. עיין חשק שלמה (השורשים) שורש צפ ושורש קו, שביאר בלשון אחרת.

ה. כתישה, לשון תש, התשת כח. שחיקה, לשון פירור. דיכה, לשון דך במדוכה, חלקים קטנים. מיעוך, לשון מך, שפל, השפלת הקומה של הדבר. ריסוק, לשון רסיסים, דק ביותר. נימוח, לשון מח, נעשה מימי.

ו. כדאי ללמוד חצי יום עיון עד הלכה למעשה, וסדר שני ושלישי בקיאות עם חזרות. כולל לבו חפץ, אם אין קביעות חזקה עצמית או חברותא מחייב, לא כדאי.

ת"ח שאלות בתורה ועבודה

שאלה:

לכבוד הרה"ג שליט"א יישר כח עצום על גילוי הדרך בעבודתנו ית"ש ועל השיעורים המחזקים ועל גליוי החיים האמיתיים, ולא בבחינת חיים בדמיון.

א. האם צריך להקריב את הרוחניות שלו בשביל רוחניות של חברו?

ב. לפעמים אדם רוצה לאכול דבר בשבת ואומר לעצמו לא זה תאוה, ואח"כ אומר לא זה לכבוד שבת קודש, ואיך ידע באמת מה רצון ה' בזה, אולי זה באמת סתם תאוה והיצר הרע מרגיעו ואומר לו שזה לכבוד שבת?

ג. איך מגיעים ללימוד תורה ע"י פנימיות (ובחינת לב), ואיך משיגים בלימוד (או ע"י הלימוד) קרבת ה'.

ד. הרב כתב בחלק ב' של בלבבי משכן אבנה שכל חצי שעה בערך יזכור האדם שיש בורא והוא נברא. א. האם שייך לחשוב על כך גם באמצע הלימוד? ב. האם לחשוב על כך בלבד ותו לא, שאם שגם להרחיב בענין זה. ואם צריך להרחיב, באיזו נקודה להרחיב?

ה. דרך עבודת ה' של ללמוד כל היום (ליטאים) ובלי העתסקות בענין אהבה ויראה וכו', האם גם זה דרך בעבודת ה'?

- ו. כתוב באגרא דכלה שיש י"ב דרכים בעבודת ה', איך ידע האדם מה דרכו בעבודתו ית"ש?
- ז. מה עדיף ללמוד קודם, בלבבי או דע את, או שתיהם יחדיו. ואיזה חלקים בבלבבי או דע את, ובאיזה דרך ללמוד, האם ללמוד כל פעם שעה, או כל יום קצת. וכן האם ללמוד הכל ולחזור. ומה צורת הלימוד בזו. ומה עדיף ללמוד, מספר, או שיעורים בטלפון (מאחר שאני נמצא בישיבה אם זה יהיה שיעורים זה יהיה לערך פעם בשבועיים)?
- ח. ראיתי מ"ש הרב בענין בניית פנימי? בשיבה?, והרב כתב את דברי הרמח"ל בעץ חיים בקיצור, ואני כל פעם נתקע על אותם שאלות, ואם יוכל הרב להרחיב לי קצת בענין זה.
- ט. האם יש ענין להתפלל ארוך או שכל פעם לפי איך שמרגיש [קצר ומכוון] או ארוך?
- י. מה העבודה למעשה בזמן קטנות. האם להמשיך ללמוד רגיל בלי חשק ולהתגבר, או אולי ללמוד ספרי אהבה ויראה וכו'?
- יא. האם לעבוד על גאווה (מרגיש שיש לי ונכשל בזה הרבה) בגיל כזה (15), שמעתי בשם הרב וולבה שלא לעבוד בזמן שהאדם בחור. ואם כן, מה העבודה? ואם הרב יוכל לכתוב לי ב' עבודות.
- יב. מה הדרך לאהבת התורה?
- יג. האם יש בעיה להיות נחיתי. ואם כן, מה הבעיה.
- יד. אני מרגיש שאני עושה את החומרות מחמת יראה (ואינו מובן לי איך בדיוק מחמת יראה דהא זה צריך להיות מאהבה אך אני מרגיש שאולי האמת כמו אחד מהפוסקים ולכן רוצה לצאת יד"ח כביכול כמו שנפסק והאמת). האם להמשיך לעשות (למרות שלכאוי יהיה קשה לי להפסיק)?
- טו. איך ידע אדם דרכו באהבת ישראל (דיש ג' דרכים)?
- טז. הנה קיי"ל דברשע א"צ לדון לכף זכות (כ"כ ר"י באבות). ויש לי נטיה בלב לדון לכף חובה ולומר דהוא רשע. איך לעבוד על זה?
- יז. האם יש ענין לאכול ממתקים. אני מרגיש שזה מיותר לי, וטענו שצריך את זה בגיל כזה. וחלק טענו שלא צריך. מה דעת הרב בזה (וגם אני ירגיש לכאוי רע עם עצמי אם אוכל דבאכילת תאוות עובר על ל"ת מדאורייתא "לא תתורו" כמו שכתוב בביאור הלכה בשם החינוך). ואם צריך למה צריך, ומה המינון?
- יח. האם בגיל כזה צריך לחשוב על שאלות באמונה (לייצר שאלות) בשביל שהענין יובן, או שא"צ לחשוב על נושא זה ולהאמין. וגם בהתחלה שאני מגיע לשאל זה נסתר לי ואני אומר הרי יש בורא לעולם, הקב"ה וכו'?
- יט. למה בגיל כזה (15) לא אומרים ללמוד עד כלות הכוחות. ומתי כן יש ללמוד כך?
- כ. הרמח"ל כתב שלימוד שלא לשם שמים מקלקל בעולמות העליונים, א"כ למה לומדים לא לשמה?
- כא. מה הכוונה תורה לשמה וכן עשיית מצוות לשמה (כפי שנראה שגם במצוות זה כך). לשם מי עושה זאת, בגלל שה' צווה או להרבות שמו וכבודו בעולם. אך מה הגדר. ואם יש עבודה איך לעבוד להגיע ללימוד ועשיית מצוות לשמה. והאם העבודה היא גם בגיל כזה (15)?
- כב. מה כדאי או נצרך לחשוב כל יום שאני מתחיל ללמוד (או כל פעם שמתחיל ללמוד), איזה מחשבות בשביל שהתורה תשפיע בנפש וכו'?
- כג. מה ההבדל בין הקב"ה לשכינה. מה הפשט שחסר לשכינה?
- כד. האם זה עוזר להתפלל על יראת שמים?

כה. האם יש דרך אחרת בעבודת ה' לאדם קר חם רגשן וכו' שונה. וא"כ מהו עבודת ה' לאדם עם רגש (שמתרגש מדברים מרגשים או מאנשים שמדברים מליבים)?

כו. בבלבבי ח"א כתב הרב שאדם צריך להחדיר ללבו (ולפעמים מגיע לבכי מזה) וידיעתו דיש בורא. ובחלק ב' הרב כתב שצריך החדרה של בורא ונברא. האם זה אותו דבר או שצריך לעבוד על ב' הדברים?

כז. מה עדיף ללמוד, ח"א של בלבבי או ח"ב (ועדים), או שתיהם. וכן האם ללמוד את הספרים שהוציאו "מכון ארבעת היסודות", או אחד מהם? ובאיזה שלב ללמוד את זה?

כח. האם לומר אם ירצה ה' או הקב"ה שמח בך זה נכון, יש כזה דבר רצון וביטוי שירצה להבא?

כט. האם נכון לחשוב בכל מהלך התפילה (פסוקי דזמרה, ק"ש וכו') שגם נמצא לפני המלך ממש. וא"כ מה השתנה בין שאר התפילה לעמידה שאומרים בעמידה דעומד לפני המלך, והרי כל מהלך חיינו אנו נמצאים ליד ה' דלית אתר פנוי מיניה?

ל. האם יעזור להתפלל שלא יהיה מצבים של קטנות (דהא לכאו' כתוב בספרים דשתי המצבים הם משלימים אך לאידך גיסא הקב"ה כל יכול, וא"כ יוכל לעשות הכל שלא נצטרך מצבי הקטנות)?

לא. עד כמה אני צריך להקריב מזמני עבור אחרים ששואלים שאלות בלימוד. האם יש שיעור מסוים, והאם אפשר לתת לכולם לשאול ולהאמין שה' יעזור שאני יספיק ללמוד מה שרציתי ואני לא אפסיד מזה?

לב. האם העבודה בענין שיבין שבלי תפילה לא ניתן להשיג כלום, האם צריך רק להתבונן בזה או עוד דברים, וא"כ מה הם?

לג. האם ללמוד בגיל כזה (15) ספרי יראת העונש על גיהנם וכו', כגון שבט מוסר וכדו'?

לד. אם אני רואה בחורים בישיבה שלא עושים דבר כל שהוא ע"פ ההלכה, האם להעיר להם (כמ"ש באורחות צדיקים שאחד הדברים שנכלל בחניפות הוא שרואה אדם שעובר עבירה ולא מוכיחו), אע"פ שקצת גורם להם לכעוס או שלא מרגישים בנוח עם זה. ובאיזה דרך להוכיח?

לה. הקב"ה ציוונו בתורתו על "ולא תתורו" ובכלל זה "שמירת העינים". אני לא מצליח להבין מה כזה גרוע, ודאי שאם הקב"ה אמר לא לעשות אני ישתדל לא לעשות, אבל אני רוצה להבין מה הגריעות בזה.

לו. האם צריך להיות בנערווין בענייני ביטול תורה?

לז. אם מישהו אומר שלא מרגיש שחסר לו המשיח ח"ו זה נקרא כפירה?

לח. כמה זמן ללמוד מוסר ביום. ואיזה ספר כדאי לי ללמוד (בל"נ)?

לט. למה אדם שעושה סיום מסכת עושה סעודה ואוכל, לכאו' זה צריך להיות להיפך שאחרי שהגיע לאיזה מדרגה רוחנית שיקבל עליו משהו להתחזק?

מ. מה הגדר בכל מיני עונג שבת, טישים, שמחת בית השואבה וכו', מתי זה נקרא ביטול תורה ומתי לא?

מא. כתוב בספה"ק שכל מיני כוונות וצירופי שמות ה' וכו' שגורמים שלא יהיה הרהורים על כל מיני דברים. ולא הצלחתי להבין מה זה טרמפים בעבודת ה' שע"י מחשבות קורים כל מיני דברים?

מב. מצד אחד אלול זה בחינת אהבה אני לדודי וכו', ומצד שני נקרא ימים נוראים?

תודה רבה לרב על נתינת זמנו בשבילי, ויישר כח עצום וכן לכל העוזרים והמסייעים במלאכה, תודה רבה.

מג. בתחילת פ"א דהמס"י איתא והנה מה שהורנו חז"ל שהאדם וכו', היכן הורנו זאת?

מד. איתא בחובת התלמידים (פ"ט) שכמה פעמים ביום יחשוב הבחור באמת וברור לי שאתה בראת את כל העולם וכו'. האם זה הדרך בהתחלת העבודה או בהמשך (וגם מ"ש "כמה פעמים" משמע לא הרבה)? מה. האם לעשות התבודדות בגיל כזה (15)?

מו. המס"י בהקדמתו מביא את הפסוק שאמר משה רבנו ע"ה לעם ישראל, ומשמע שם שהיראה קשור לענין המידות והאהבה לשמירת המצוות. מה הטעם בזה?

מז. האם שאני נמצא בישיבה בשבתות יש לי להימנע מלעשות תענית דיבור בשבת מחמת שזה שונה מכולם, או דאין לחוש זה (אני מאוד נהנה דע"ז אני מנצל הזמן כראוי)?

מח. האם נכון להימנע מלעשות כל מיני מבצעי לימוד למיניהם שעושים מבחנים ומחלקים או מגרילים כסף או ספרים. כי ע"ז אני זוכר יותר לטובה (לכאורה כך נראה לי). וגם המבחן עושה כמין חזרה, אבל אני אלמד גם בלי המבחנים.

ולגבי מבצעי לימוד שאני רוצה ללמוד חומר מסוים אך אם לא יהיה את המסגרת אני לא ילמד (אע"פ שאני רוצה ללמוד), אך בכל אופן נ"ל שאני לא יבטל זמן זה אלא ילמד בו דברים אחרים.

תשובה:

א. כן, זהו מה שאמרו חז"ל אומרים לו לאדם חטא חטא קל בכדי שיזכה חברך. וכן בלימוד עם חבירו אמר החת"ס שצריך לתת עשירית מזמנו כמעשר תבואה וכמעשר כספים. ובכל ענין וענין נצרך שיקול עדין ודק מה הגבול שמקריב ברוחניות למען זולתו. ובלשון כללית, כל שיכול לחזור לעולמו בטורח מעט, אולם אם מוציאו מעולמו אינו חייב בכך, ואין זו הדרך הרצויה.

ב. עצת השל"ה הק', שיטעום מעט בלבד לכבוד שבת, כמ"ש "טועמיה" חיים זכו.

ג. נא לעסוק בספר נפש החיים שער ד', ובשיעורים שנמסרו על כך.

ד. שיטת הנפש החיים שלא, שיטת הבעש"ט שכן. מחשבה ותנו לא.

ה. אינני מכיר דרך כזו, רק במי שלומד לשמה.

ו. יברר כוחות נפשו כמו שנתבאר בסדרת הכרה עצמית, ויברר מה מהות הדרכים, ויקבילם אהדדי. וזו מלאכה של שנים. ובתחילה יעשה כפי שלבו חפץ, מתוך תפלה.

ז. עיין בשו"ת שאל לבי, תשע"ח-ט' שנתבארו עניינים אלו בהרחבה.

ח. נא לשאול בצורה יותר מפורטת.

ט. תלוי באותה עת, אולם נצרך בדיקה שאינו עצלות וכדו'. וכן תלוי באופי נפשו.

י. לסדר סדר זמן לימי הגדלות, וסדר קטן יותר לימי הקטנות. וכן בימי הקטנות לעסוק יותר במה שלבו חפץ.

יא. כדאי להמתין, אלא א"כ זהו בעיה חריפה מאוד. הנני מציע לעסוק למעשה בסדרת הכרה עצמית, ואח"כ אחר שהכיר הכח החזק בנפשו יעמול להוציאו מהכח לפועל לפי ערכו.

יב. כנ"ל אות ג', ובשיעורי דע את תורתך, דרכי הלימוד.

יג. כן, ראשית חוסר הכרת עצמו. ויתר על כן מביא לעצבות ושפלות ונעשה מונע רב כח להתעלות בעבודת ה', כמ"ש התניא בתחילתו שאם מחזיק את עצמו לרשע, נעשה שפל ומונע עצמו מגדלות בעבודת ה'.

יד. להחמיר רק מעט ולא ישלים חומרנו.

טו. להכל נצרך הכרה עצמית.

טז. לחפש נקודה טובה בכל יהודי.

יז. כשמרגיש צורך בשחרור פנימי, יאכל מעט מיני מתיקה, באופן של "טעימה".

יח. אין צורך!

יט. זו דרך מסוכנת שרבים נפלו בה ויחידים הצליחו, והוא בבחינת הלכה ואין מורין כן. ובשום גיל אין

מורין כן, אלא שככל שהאדם מבוגר נפשית יותר הסיכון מוקטן יותר, אם כי עדיין נשאר רב.

כ. תחילה הקב"ה בנה עולמות והחריבן, ואח"כ בנה עולם התיקון דידן. כן הוא אצל האדם, קליפה קודמת לפרי, וכמ"ש בגיטין, והמכשלה הזאת תחת ידיך, אין אדם עומד על דבר הלכה אא"כ נכשל בהם. אולם הכל צריך להיות בגבולות ההלכה, ודו"ק.

כא. כנ"ל אות ג'.

כב. רצון חזק להתחבר למדרגת התורה, בחשק הלב, ובצורת תפיסת המחשבה.

כג. הקב"ה שורש המשפיע, שכינה שורש המקבלים. ולכך כל חסר שיש בנבראים יש לה צער, כי היא שורשם.

כד. כן.

כה. כן. לעורר רגש בכל ענין חשוב אולם מאוזן עם השכל, ויעשה הדברים בדקדוק.

כו. שני דברים. א - אמינות הויתו. ב - בורא - שברא נבראים.

כז. עיין שו"ת שאל לבי, כנ"ל.

כח. כן.

כט. מידי פעם לעצור ולחשוב כן. בשמו"ע לאורך כל שמו"ע, אולם רק לפי כוחו. וכבר פסק הגר"ח מבריסק שבשמו"ע עומד לפי המלך מעכב, ולכן שיכור פטור מתפלה.

ל. כן. זהו תפלה על נס רוחני, ועיקר התפלה שיהיו קטנים בכמות וגדולים באיכות. וזהו רק בתחילת העבודה, אולם אח"כ אחר שבע יפול צדיק וקם, זהו המהלך, הכל גדלות, אלא שיש תנועות דקות בתוך הגדלות.

לא. כל שהינך יכול לחזור לתלמודך ועולמך אין צריך לחשוש.

לב. להתבונן ולהשיב אל הלב, הן במחשבה והן בדיבור. וכן מידי פעם ללמוד את דברי רבותינו על כך.

לג. כן, אולם באופן מאוזן עם אהבת ה'.

לד. רק לרוצים לקבל התוכחה.

לה. העין הוא החוש העליון המתגלה בפני האדם, והוא בחינת התגלות המחשבה הפנימית, ולכך "חכמי" העדה נקראים "עיני" העדה, והפוגם פוגם במחשבתו, וכל עסקו בתורה חסר. יתר על כן, יכול לבוא לידי טומאה בפועל, כמ"ש חז"ל עה"פ ונשמרת מכל דבר רע. ועוד, שורש הרע בעיניים, בבחינת עין רעה, רע עין, והפוגם נעשה רע, ודבק בשורש כוחות הרע שבבריאה, ששורשו חורבן העולמות כולם.

לו. לעשות הכל מתוך מחשבה לנצל רגע זה בנועם.

לו. כבר כתב הרמב"ם שכל "שאינו מצפה לביאתו" חסר לו עיקר זה.

לח. בין חצי שעה, ולא יותר משעה. נפש החיים שער ד'.

לט. כי האור הרוחני טיהר את הגשמיות, וזהו סעודת מצוה. כי התכלית להאיר את אור השכינה בתחתונים.

מ. כל שעולה עי"ז ברוחניות, ונצרך לו גיוון בעלייתו שעי"ז תורתו נלמדת טוב יותר ונקשר יותר לבוראו, אינו ביטול תורה.

מא. כמו שיש סגולות בטבעיים גשמיים, כן יש כח סגולי בדבר רוחני. אולם אינו "בונה" את האדם אלא עוזר לו לפי שעה. ולכך העיקר לבנות את עצמו כראוי.

מב. "נורא" זהו מידת יעקב, שכולל אהבה ויראה יחד, וזהו פנימיות הימים הללו.

מג. כתיב ובו תדבק, והרחיבו רבותינו שהדבקות הוא ע"י תענוג בקרבת ה', כמו שנאמר "אז" תתענג על ה'. ופסוק זה נאמר על לעתיד לבוא. ובעוה"ז זהו מצות "עונג" שבת, שהוא מעין עוה"ב.

מד. גם בהמשך, כל מקרה לגופו.

מה. כמה דקות ביום, ואפשר גם במחשבה, הכל לפי הענין ולפי מקומו.

מו. מידה לשון מדידה, גבול, וזהו יראה. מידות עיקרם מצוות עשה, שהרי עשה דוחה ל"ת, וזהו ממידת האהבה, כמ"ש הרמב"ן.

מז. יש לחוש.

מח. אם זה מועיל יותר ללימוד, אל תפרוש. תפסת מרובה לא תפסת, תפסת מועט תפסת.

לצעוק או לשתוק ולחכות למשיח

שאלה:

צהריים טובים לכבוד הרב שליט"א.

אני מאד דואג וחושש, אני רואה שהרשעים של העולם ששולטים על המנהיגים גם שבארץ ישראל, מתקדמים יותר ויותר לקראת הדיקטטורה הפשיסטית שלהם. עם כפיית החיסונים, מצלמות מעקב שמי שיוצא מעיר אדומה לעיר ירוקה הם רוצים להעביר חוק שיכניס את הבן אדם לחצי שנה לכלא. מחייבים אותנו בבדיקות קורונה שהמטושים מסתבר יש בהם חומר מסרטן, כנ"ל למסכות, הם מקימים והקימו בתי כליאה למי שמסרב לחיסונים, בקיצור הנאצים כבר כאן ומזמן, והכל עושים בשם הבריאות כמובן.

מה עושים? האם להפיץ את האמת שיש אילו, מינטי, בעולם שהם באים לדלל את האוכלוסיה דרך החיסונים, ודרך עוד דרכים בלי סוף, או לשתוק ולחכות לביאת משיח?

תשובה:

הכל מלא בשקר מכל צד, הן מהצד התומך והן מהצד המתנגד. חבל על זמנך שתעסוק בכל אופני השקרים, ואי אפשר לברר כל פרט ופרט, מה שקר, מה דמיונות, ומה אמת.

בטח בה' ית"ש שהוא עמך ועם הכנסת ישראל להביאם לתכליתם.

מֵהֵיכֵן לְשׂאֹב שְׂמַחָה בְּמִצְבִּים קִשִּׁים

שׂאֵלָה:

כְּבוֹד הָרַב שְׁלִיט״א,

אֲנַחְנוּ בְּעֲלֵי תְּשׁוּבָה ב״ה. מֵאִז תְּחִילַת הַקּוֹרוֹנָה, שְׁגִילֵינוּ אֶת שִׁיחוֹתֶיךָ וְכַתְּבִיךָ, הִבְנוּ יוֹתֵר אֶת הַתְּהַלִּיכִים שְׁקוֹרִים כִּאֵן בְּעוֹלָם וּבַחֲבֵרָה. מִחֵד, בְּרוּר שְׁטוֹב יוֹתֵר לְהִיּוֹת בְּצַד שֶׁל הָאֲמֵת וְלֹא בַחוּשׁ, אֲבָל מֵאִדְךָ זֶה הוֹסִיף פִּתְאוֹם כ״כ הִרְבָּה כָּאֵב בְּלֵב עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עִם יִשְׂרָאֵל עַל הַמִּצְבָּ שְׁאֵנוּ שְׁרוּיִים בּוֹ. לְמָה לְדַעַת אֶת הָאֲמֵת צְרִיךְ לְכַאוֹב כ״כ? וּמֵהֵיכֵן לְשׂאֹב אֶת הַשְּׂמַחָה בְּזִמְנִים כִּה מִטְלָטְלִים?

בְּתוֹדָה רַבָּה עַל זְמַנְךָ וּפְנִיּוֹתֶךָ,

תְּשׁוּבָה:

כְּתִיב יוֹסֵף דַּעַת יוֹסֵף מִכְּאוֹב. וְכִבֵּר אָמַר הָרַבִּי מִקְּאָצֵק, שְׂאוּי לֹו לְמִי שְׂאֵינוּ רוֹצֵה לְהוֹסִיף דַּעַת כִּי אֵינוּ רוֹצֵה לְהוֹסִיף מִכְּאוֹב.

יְדִיעַת הַמִּצְבָּ מוֹכַרְחַת עַל מִנַּת לְהִינְצֵל מִן הָרַע, כִּי אֵילוֹ אֵינוּ יוֹדֵעַ אֶת הַמִּצְבָּ הָרִי הוּא כְּסוּמָא הַהוֹלֵךְ עַל שֵׁפֶת הַנְּהַר.

יְדִיעָה זֹו מוֹסִיפָה כָּאֵב רַב מְאוֹד, וְהִיא הַהִשְׁתַּתְּפוֹת שֶׁל הָאָדָם בְּצַעַר הַשְּׂכִינָה, שֶׁהִרְחִיבוּ בְּכַךְ רַבּוֹתֵינוּ שְׁעַל הָאָדָם לְהִשְׁתַּתֵּף בְּצַעֲרָה.

עֵיקַר הַשְּׂמַחָה מִחִיבוֹר פְּנִימִי עֵמוֹק וְחֹזֵק לְחַלְקוֹ בְּרוּחוֹנִיּוֹת בְּכֻלָּל, וּבְקִרְבַּת ה' בְּפִרְט, מֵתוֹךְ אֲמוֹנָה פְּשוּטָה שֶׁהִקְב"ה מְנַהֵיג אֶת עוֹלָמוֹ ו"הַכֹּל לְטוֹבָה".

זְכָרִיָּה הַנְּבִיא אַחֲרִית הַיָּמִים וְעוֹד

שׂאֵלָה:

שְׁלוֹם לְכְבוֹד הָרַב.

א. לְגַבִּי זְכָרִיָּה הַנְּבִיא שְׁנֵהֲרַג מְדוּעַ הִיָּה דִּינוֹ כָּל כֶּךָ קִשָּׁה? שֶׁהֲרַג רַב הַטְּבַחִים סְנֵהֲדָרִין, זְקֵנִים, נְשִׁים, בַּחוּרִים, תִּינוּקוֹת שֶׁל בֵּית רַבֵּן, וְהוּא לֹא סֵלַח? הָרִי הַמֶּלֶךְ הוּא שֶׁהֲרַג אוֹתוֹ. מְדוּעַ הוּא לֹא מַחֵל?

ב. בְּתַפִּילַת רֵאשׁ הַשָּׁנָה נֹאמַר תֵּן פְּחָדְךָ עַל כָּל מַעֲשִׂיךָ וְאֵימַתְךָ עַל כָּל מָה שֶׁבִּרְאָת, וְיֵשׁ פִּירוּשׁ עַל הַמְּלָאכִים לְמַעֲלָה וְעַל הַבְּרִיאָה לְמַטָּה, וְהָרִי הַמְּלָאכִים גַּם כִּכָּה בְּאֵימָה וּבִירְאָה לְפָנֵי הַקְּב"ה אִז מְדוּעַ צְרִיךְ לֹאמַר זֹאת?

ג. שְׁמַעְתִּי שְׂאוֹמְרִים שֶׁהַחֶפֶץ חַיִּים אָמַר שְׁלֹאֲחַר עֶשֶׂר שְׁמִיטוֹת יִהְיֶה מִלְחַמַּת גּוֹג וּמִגּוֹג הָאֵם זֶה נִכּוֹן מְדוּבָר עַל הַשְּׁמִיטָה הַזֹּו שֶׁהִיא הַעֲשִׂירִית? אִם כֵּן מָה צְרִיךְ לַעֲשׂוֹת עִם הַדְּבָר אִיךָ מֵתְּכַוְּנִים לְכַךְ? וְאִם זֶה נִכּוֹן הָאֵם הַרְבָּנִים לֹא צְרִיכִים לְהַכִּין אֶת עִם יִשְׂרָאֵל לְדַבֵּר וּלְדַבֵּר עַל זֶה בְּמִפּוֹרֵשׁ?

ד. אִם נֹאמַר שֶׁתַּפִּילַת צִיבוֹר תְּמִיד מִתְּקַבֵּלָת, מְדוּעַ רוֹאִים שְׂמַתְּפִלִּים צִיבוֹר וְלֹא מִתְּקַבֵּל? עַל מָה הַתְּכוּוֹנִי?

ה. מָה הִיָּתָה הַכּוּוֹנָה לְטוֹבָה שֶׁל לֹאֵה אֲמֵנוּ בְּאוֹמְרָה "הַמַּעַט קַחְתָּךְ אֶת אִישִׁי וְלִקַּחְתָּ גַם אֶת דּוֹדָי בְּנִי", דְּבַר שֶׁלֹא בְּרוּר. תְּוֹדָה רַבָּה יִישַׁר כַּח.

תשובה:

א. אמרו (יומא, לח, ע"ב) ורוה"ק משיבה ואומרת, אם יהרג במקדש ה' כהן ונביא, זה זכריה בן יהוידע. והרגוהו במצות המלך שלא כדיון, כי לא נתחייב מיתה, אלא לפי שהיה מוכיחם. עיין רש"י באיכה (ד, כ). ועיין רש"י בגיטין (נז, ע"ב) זכריה בן יהוידע, שהרגוהו שרי יהודה במצות יואש כשהשתחוו לו ליואש ועשאוהו אלוה, והרגוהו בעזרה (דברי הימים-ב', כד). ועיין ירושלמי תענית (כה, ע"א).

ועיין תורת חיים (סנהדרין, קב, ע"א) שע"י הריגת זכריה נזכר לפניו יתברך מעשה העגל, לכך נענשו אז על מעשה העגל. וכן נשתלשל אח"כ בבית שני שע"י "זכריה" (שמו כשמו דייקא) נחרב הבית, כמ"ש (גיטין, נה, ע"ב) שענוותנותו של זכריה החריבה את ביתנו.

ועיין בהרחבה באריז"ל (לקוטי תורה, חיי שרה) שורש גלגול זכריה, מאליעזר עבד אברהם, קלקולו ותיקונו. וכתב שם שזכריה הנביא היה גלגול בניהו בן יהוידע שהרג ליואב בן צוריה, והוצרך להתגלגל בזכריה, והרגו יואש שהיה גלגול יואב, עיי"ש.

ב. יש מדרגות רבות ככל דבר, וכן ביראה.

ג. כן. נתבאר בהרחבה בתשובות עבודת דורנו זה, ושאונו נמצאים בתוך גוג ומגוג.

ד. היא מתקבלת מדין ציבור, ויש בה תועלת לציבור, אולם יתכן שלא נשתלשל לתועלת היחיד.

ה. עיין רמב"ן על אתר (בראשית, ל, טו). ורבינו בחיי (שם, כט, כא). ובן יהוידע (ב"ק, פ, ע"א). ושו"ת לר"י משה די ליאון (שאלה א').

חיסונים וכיצד יתכן שתצא תקלה ע"י רבנים

שאלה:

שלום לכבוד הרב

א. רציתי לשאול מדוע אין רבנים שקמים ומדברים במפורש לא לקחת את הזריקות נגד קורונה מצד הסיכון שבהם וחוסר התועלת לאורך הזמן, או שלפחות יאמרו שיש לשקול את הדבר בכובד ראש. מדוע כזו קלות בחיי אדם. שמעתי שיש כאלה החוששים לדבר, וזה לא מובן לי ואף מקומם מאד האם בדבר של נפשות אין עניין שהרבנים יסכנו את עצמם וידברו בגלוי וכך יעצרו את הפגיעה הקשה הזו בעם ישראל?

ב. לגבי ועשית ככל אשר יורוך על מי מדובר? על סנהדרין? על כל רב גדול? כי משתמשים בכך גם כטענה שרש"י פירש גם אם יאמר לך על ימין שהוא שמאל ועל שמאל שהוא ימין, אם הרב יוכל להסביר את הדבר?

ג. לא ברור אם יש לכך תשובה אבל כיצד הקב"ה מאפשר שכזו תקלה חמורה תגרם על ידי רבנים? שאומרים לקחת את הזריקות האלה והרבה נפגעו מכך (אם הרבנים לא היו אומרים הם לא היו לוקחים את זה).

תודה רבה.

תשובה:

א. חלק גדול מן הרבנים סבורים באמת שיש לקחת.

בכללות כל הדור מלא מזון אל זן מבעיות, ורמת הבעיות כ"כ גדולה ואפשר לעמוד ולצעוק יום ולילה על שבר בת עמי.

ב. נכתב תשובה בענין, נא לבקש מן המערכת לקבלה.

ג. שאלתך לפי אלו שסבורים שזו תקלה. שאלה זו נכונה להרבה תהליכים. וכי מאברהם לא יצא ישמעאל, ומיצחק עשו. זו עצה עמוקה של מחשבת א"ס איך מרשע יצא צדיק כאברהם, ימצדיק יצא רשע כישמעאל. זו דוגמא שורשית. וכן האחים מכרו את יוסף למצרים ויצא מכך תקלה, ועוד ועוד.

וכבר אמר ר"ת שמה שאמרו שצדיקים אין הקב"ה מביא תקלה על ידם, רק בדבר מאכל הנכנס לתוך האדם.

ניצד להבחין בצדיקי אמת

שאלה:

שלום להרב,

הרב כתב לאחרונה כי יכול לקבל עצות ממישהו שיש לו רוח הקודש. עם זאת, במקומות אחרים הרב אמר כי לאנשים מסוימים יש כוח לראות את העתיד בגלל רמה מסוימת אליהם הם הגיעו. אך אנשים אלה אינם תמיד צדיקים ולכן הכוח הזה נובע מטומאה.

אם כן, כיצד נוכל לדעת אם למישהו יש את רוח הקודש האמיתית או שהוא מקבל את כוחותיו מהמקומות הלא נכונים? תודה לרב מראש.

תשובה:

לאדם מן השורה קשה מאוד לברר את זה. כי פעמים זה גלוי שאינו מן הקדושה, כגון שאינו מדקדק בהלכה. אולם פעמים זה נעלם יותר, ובפרט שפעמים הרבה זה "תערובת" של מקור הגילוי טוב ורע, כמ"ש רבותינו, ושם נצרך חכמה פנימית לברר את מקור היניקה.

ניצד להודות על חסד שעושה לו השי"ת

שאלה:

שלום להרב,

הרב הזכיר בשיעור כי הדרך שבה אדם צריך לחשוב על החסד שעושה לו השם הוא באמצעות התורה.

א. האם הרב יכול לתת דוגמה צעד אחר צעד כיצד לעשות זאת?

ב. למי שמכיר מעט תורה, כיצד עליו להודות להשם?

תודה לרב מראש.

תשובה:

א. כל שפע ושפע שבא לעולם עובר ממנו ית"ש דרך התורה, דרך כללות התורה, ודרך חלקו הפרטי של

האדם בתורה. ולכך, לכל אדם יש שפע שונה מרעהו, כי הוא מקבל דרך חלקו הפרטי בתורה. ומתוך

מבט זה האדם רואה את כל פרט הניתן לו מחלקו לצורך עבודתו בחלקו הפרטי, ועליו להתבונן ולהכיר

פרט זה ופרט זה לצורך מה ניתן לו לחלקו, ומה חלקו בענין זה.

ב. להודות על שורשו בא"ס וכל השפע הנשפע לו דרך התורה מרום כל המעלות עד שמגיע אליו, הן חלקו בפועל בעסק התורה, והן המשתלשל מכך, כל עולם הרוחניות והגשמיות!

להתחבר לגלגול הקודם

שאלה:

שלום להרב,
הרב הזכיר בשיעור שכדי להמשיך את העבודת השם שלנו מהגלגול הקודם שלנו, אדם חייב להיות מסוגל להתחבר לגלגולו הקודם.

א. האם הרב יכול ללמד אותנו בתהליך שלב אחר שלב כיצד לעשות זאת באופן מעשי?

ב. הרב ציין כי יש לנסות גם להתחבר לצדיקים מדורות קודמים. אם אדם אינו מרגיש חיבור עמוק לצדיק מדור קודם, אך מרגיש חיבור לצדיק אשר חי כעת, האם עליו בכל זאת לנסות להתחבר לאותו צדיק שחי כדי להגיע לנשמת שגבוהה יותר?

תודה לרב מראש.

תשובה:

א. הצורה הפנימית הוא התהליך ה"ארוך" שנלמד בספרים להיכנס לתוך עולמו שלו מתוך בירור פנימי, ושם מגיע למקום שעצר בו בגלגול הקודם, כי הדרכים החיצוניות כאיפנוזה וכדו', הם מביאים את האדם לשם לרגע קט בלבד באופן של חוויה, אולם אינו חוזר לשם בעצם.

ב. כן.

מקור הניגונים דקדושה

שאלה:

לכבוד הרב שלום.

כתוב בזוהר שהניגונים באים מצד של לוי - כלומר מצד הגבורה.
כביכול, נראה שבאים מצד החסד, כי הם משמחים את הנפש ומרחיבים אותה הפך מצמצום.

אודה מאוד לרב אם יוכל להסביר.

רוב תודות וגמר חתימה טובה,

תשובה:

זה אינו דין של גבורה תתאה כגבול כפשוטו, אלא גבורה בבחינת "אור חוזר" שעולה מתתא לעילא. וזהו שירת הלויים, שעולה מתתא לעילא.

זאת ועוד, זה אינו ספירת "הגבורה", אלא שורשה "בינה", ושם זהו מדרגת אם המולידה ומתפשטת, כמבואר בזוה"ק (ויצא, קנד, ע"ב, ועוד). ועיין רמ"ק (ספר הגירושין, אות נו) שאחר שנמתק הדין בבינה נמשך השפע - רחמים.

השרוי בלא אשה

שאלה:

הרב כתב לי על מה שנאמר בגמרא כל השרוי בלא אשה וכו', שזה כלל ויש יוצא מן הכלל, [שיש מדרגת משה וכו'], השאלה הרי נאמר שם בגמרא שכל השרוי בלא אשה שרוי בלא טובה, שנאמר לא טוב היות האדם לבדו וכו', האם גם על פסוק בתורה אפשר לומר שיש יוצא מן הכלל כמו שהרב אומר לגבי דברי חכמים?

תשובה:

פסוק זה נאמר על אדה"ר.

הגדרת הבטחון

שאלה:

האם בטחון הכוונה שאני בוטח שיהיה לי טוב הנראה והגלוי?

תשובה:

זו שיטה אחת בבטחון, אולם החובות הלבבות חולק על כך. ונתבאר בהרחבה בסדרת דע את בטחונך.

אמא שלומדת עם הבנים יותר מהאבא

שאלה:

שלום כבוד הרב, רציתי לדעת- אם אמא מלמדת את בניה תורה יותר ממה שהאב מלמד, האם יש עם זה בעיה כלשהי?

תשובה:

בקטנותם ממש אינו מעכב, אולם ככל שגדלים יותר, הסדר צריך שיתהפך.

בין אדם לחברו ובין אדם למקום

שאלה:

לרב שליט"א שלום.

יש לי שאלה שמאד מטרידה אותי וכל מי שאני שואל נותן לי אותם תשובות שלא מניחות את דעתי, ואסביר את עצמי ברשות הרב שליט"א.

אנחנו כבר 2000 שנה מחכים שהשנאת חינום ביננו תיגמר כדאי שיקום בית המקדש, כל שנה אותם דרשות של הרבנים שצריך אהבת חינום ולא זו כלום, בית המקדש לא קם. ואני שואל אולי אין מה לבוא אלינו עם ישראל בתלונות והבעיה לא אצלנו אלא בדגש של התורה הקדושה בבין אדם למקום. ורואים את זה בכל הדורות שכך היה עוד בבית המקדש, כמו הסיפור הזה על האבא שדקרו את בנו בריצה בכבש, והאבא מה שעניין אותו שהסכין לא נטמא, וכו'... אם אני זוכר נכון את

השיעור תורה ששמעתי. אבל המקרים לרוב.

ואני אומר כאמור שאם ניקח את ארבעה חלקי שולחן ערוך רובם ככולם מדברים על הלכות בין אדם למקום, וחושן משפט זה אם אני מבין נכון יותר בדיני נזיקים של בן אדם לחברו שקרו, (לא למדתי לא יודע אם אני טועה הרב יתקן אותי בבקשה), ורוב ספרי ההלכה הם הלכות שבת, ברכות, תפילין, נידה וכו'... גם של דורנו, ושולחן ערוך עם משנה ברורה זה גם בעיקר בין אדם למקום. אם בין אדם לחברו כל כך חשוב לקב"ה, למה הקב"ה אבינו מלכנו, לא עשה שיהיה כמה מסכתות של הלכות בין אדם לחברו עם דינים וחילוקי דינים בנושא הזה, ומסכתות של רק מידות עם הסברים מפורטים שולחן ערוך מסודר איך לתקן את המידות, ואז מה שהיה קורה שהיינו מתייחסים בכובד ראש וברצינות לבין אדם לחברו, כמו שמתייחסים להלכות שבת, ללולב, אתרוג, סוכה, נידה וכו'... (אני יודע שזה נשמע כמו שאלה, ביקורת על הקב"ה, חס וחלילה, וזה לא הכוונה שלי, אלא רק ממקום של באמת קושיה שיש לי ואני חייב לדעת תשובה, כי זה מאד מציק לי הנושא הזה) ראיתי לאחרונה ספר של שולחן ערוך החמישי עם הלכות בין אדם לחברו, לא יודע כמה כרכים, ראיתי רק אחד עם משנה ברורה למטה מפורט בנושא.

אבל זה משהו חדש, וכמה לומדים את זה בכלל על הסדר, תגיד לרב תלמד את זה במקום הלכות שבת מה התשובה תהיה אני כמעט בטוח שיגיד הרב הלכות שבת, ואולי באמת כך צריך להיות כי אולי באמת לא צריך יותר מעשירית הזמן וכמה ספרי מוסר ליישר את עצמנו ולתקן את המידות שלנו והשנאת חנם שלנו. אבל הרב מסלנט אמר אם אינני טועה שיותר קשה לתקן מידה אחד מלסיים את כל הש"ס, אז אני לא יודע.

מה יש לבוא בטרוניה כלפי עם ישראל, אם בכל הכוללים לומדים היום בעיקר אצל הספרדים, הלכות שבת, הלכות, ברכות, נידה וכו"ב. אצל האשכנזים גמרא על הסדר. בערב לבעלי בתים הלכות, איפה מוצאים שיושבים תלמידי חכמים יום ולילה ולומדים לעומק לפחות יום יומיים, דינים שקשורים לבין אדם לחברו,

אז התשובות שאני מקבל זה יש מסכת אבות, יש ספרי מוסר, זה מפוזר לאורך הש"ס, התורה מזככת את האדם. חפץ חיים על לשון הרע...

אז נכון הכל נכון ואולי זה באמת התשובה הנכונה אם כן אשמח שאת התשובה הזאת אני יקבל מהרב. אבל עד שהרב יענה לי אני לא מסכים כל כך עם התשובות הללו, מסיבה פשוטה, שהתורה מזככת את האדם - למדנו שזה כך ולא כך, כך למי שלומד תורה לשמה, אבל גם מאידך התורה מגדלת את מה שבתוך האדם, כך למדנו גם כן.

ספרי מוסר - זה נכון אבל עצם זה שזה לא מובא כמסכתות אז ההתייחסות באופן הגיוני ומובן לא מקבלת את החשיבות של בין אדם לחברו כמו בין אדם למקום באופן טבעי אצל הלומדים. מסכת אבות - זה רק טיפה בים מול שאר המסכתות ושוב התחושה ההבנה של הלומדים שמכיון שזה מעט יחסית לשאר המסכתות אז זה פחות חשוב.

או זה כתוב בספר בראשית איך להיות ישר - אבל אחרי השנים הראשונות שלומדים בילדות את חמשת חומשי תורה לא מספיק זה משנה אותנו.

או אומרים לי יש ספר הלכות לשון הרע - כן, אבל זה שוב לא בא בצורה של מסכתא גדולה של בבלי שיקבל את העוצמה הראויה שיבינו, ומה יעשו אלא שלפני החפץ חיים?

בכל אופן יכול להיות שאני סתם לא מדבר לעניין כי אני לא מונח בכלל בבא מציעא, בבא קמא, בבא בתרא, שייתכן ששם יש מפורט בין אדם לחברו ואז כל מה ששאלתי לא תקף וכנ"ל לשאר המסכתות. אז סליחה מראש על השאלה הלא לעניין שנובעת באמת מבורות, וגם אני חוזר בתשובה, אז ייתכן שאני לא מבין בכלל איך התורה משפיעה עלינו אם לומדים אותה בטהרה מהתחלה. אבל מאידך עובדה שלא קם בית המקדש גם כשלמדנו בטהרה.

אבל גם אם זה מופיעה והשם יתברך נתן את הכבוד הראוי לבין אדם לחברו במסכתות, אז אולי הבעיה בדור שתיים האחרונים שיצאו יותר ספרים בין אדם למקום, אורח חיים שלומדים בגלל המציאות שנוצרה עם הקמת שלטון מדינת הערב רב.

כמו שהרב רואה אני בצורת הכתיבה והבעת הדברים אני די לא יודע מספיק בלשון המעטה, ואולי כמו שאמרתי לא מונח בכלל בתורתנו הקדושה, ודי מבולבל בצורת הבעת הדברים שלי.

לכן אודה לרב אם הרב יאיר את עינינו בנושא הזה.

נ.ב.

אני חושב גם שיש בדברים שלי לימוד זכות על עם ישראל בצורה עקיפה..

תשובה:

עין חובות הלבבות בהקדמתו, שדרכי העבודה הפנימיים כאהבה ויראה נעלמים אף מן החכמים.

וכן הוא בכל ענין יקר ופנימי שחל בו העלם יותר. עולם לשון העלם. החיצוניות גלוי יותר, והפנימי נעלם יותר. וזו כל עבודת הנבראים, לגלות את הנעלם עוד ועוד. ובדרך כלל המיעוט מגלה זאת, והרוב נותרים יותר בחיצוניות.

ניצד לתקן קלקולים שיש בחינוך החרדי

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א, השם ישמרהו ויחיהו.

בשבוע שעבר שאלתי את הרב:

האם אפשר ללמוד במכון אחיה לימודי הוראה?

והרב השיב:

לפני עשור בקשו ממני למסור שם סדרת שיעורים, ולאחר שיעור אחד שנודע לי שהכל בחסות השלטונות, פרשתי לאלתר.

מחילה וסליחה על המשך השאלה לבירור מעמיק יותר.

א. אני חוזר בתשובה למדתי עד התיכון בבתי ספר חילוניים, למדתי תואר ב.י. אי. בכלכלה באוניברסיטה בן גוריון בנגב. ועוד לימודים במסגרת היותי חילוני. השאלה היא האם הדעה של הרב שלא ללמוד במכון אחיה היא לכולם, או שזה נכון רק למי שגדל חרדי, ולא כדאי שיקבל השקפה לא טהורה. ולא תקף לגבי מי שכבר כמעט חמישים חזר בתשובה בגיל 37 ראה חווה למד מספיק בעולם החילוני והסיפור במקרה שלנו שונה?

ב) מה האלטרנטיבה? אם אני רוצה להיות מלמד אז כל מקום ברוב חלקי הארץ, למעט מי שנקרא העדה החרדית או העצניקים, דורשים מהמלמדים שיעברו הכשרה מקצועית, וזה באמת חשוב ביותר והם נותנים בהחלט כלים וידע ומקצועיות שחובה היום. כי להיות מלמד היום מעבר להרבה שיטות לימוד שצריך משהו ללמד אותך במוסד מסודר, צריך גם ללמד אותך איך להחזיק כיתה מבחינת משמעת פעם כך שמעתי מבני ישיבה, מורים בני שלושים היום שלא לדבר על המבוגרים יותר, שסיפרו לי שהם חטפו מכות בתלמודי תורה שהם למדו, סטירות היו חלק אינטגרלי מהחינוך אני לא יודע מה האחוז מכלל

המקומות בתלמודי תורה, אבל הם בהחלט אמרו לי מספר מורים שהם ואחיהם חטפו סטירות, השפלות, ואפילו מכות עם סרגל במקומות כאלה ואחרים, פשוט הזדעזרתי לשמוע, מה הפלא שיש נשירה אם לא זה אחד מהסיבות, ואולי המורים לא אשמים כי לא נתנו להם כלים איך לחנך, והם נתקלו בבעיות משמעת וכך הבינו שזה הדרך לחנך ולהשתיק את הכיתה, אני לא יודע, אשמח מאד לשמוע את דעת הרב האם השיטות הללו הם על פי רצון השם יתברך ולמה אף אחד מגדולי הדור לא אמר אסור בשום פנים ואופן להשתמש באלימות. כדרך חינוך.

אודה לרב על תשובתו.

תשובה:

אי אפשר למסור את כל הכוונת מלמדי תינוקות של בין רבן למכון שיסודו ותקציביו ע"פ שלטון שאין כל עניינו אך ורק הדרכת חכמי ומאורי הדור.

נכון הדבר שיש קלקולים בדרך הישנה ונצרך לתקנו, אולם אי אפשר לתקן קלקול אחד בקלקול חמור ממנו. וזהו גלות נוראה!

וכבר שמעתי מראש הישיבה שבה למדתי, הגר"א סטפנסקי, שכך שמע מבנו של הגר"י מבריסק, שיש דברים שצריך תיקון, אולם אי אפשר להחליף בדרך לא ברורה שלא ברור מה השלכותיה. וזה נאמר בדרך של מחנכים בני תורה. ק"ו בדרך הנ"ל.

הדבר כואב נורא נוראות איך כל חינוך תשב"ר נמסר לידיים זרות, שיש בהם גורם זר. גלות! גלות! גלות!

יסורים המשך

שאלה:

לגבי השאלה והתשובה מספר #14495 הרב סיים את תשובתו שבעולם דידן כל היסורים מתגלים על ידי חטא, השאלה הרי יש גם יסורים של אהבה וכדומה, [וזה השאלה השורשית שאני רוצה להבין, האם יש יסורים בלא חטא בעולם דידן]

תשובה:

לא. חטא לשון חסרון, וכל יסורים שורשם חסר, או חסר כפשוטו, או להסיר תוספת שאינה ראויה, שהיא בבחינת כל המוסיף גורע, ולכך מתלבשת בחסר כל שהוא. ומה שאמרו פשפש ולא מצא, אלו יסורים של אהבה, היינו שלא מצא חסרון שראוי בעבורו אלו היסורים, אולם מצא חסרון פורתא, כמעשה היסורים של רבי שע"י מעשה באו וע"י מעשה הלכו.

סוגים שונים של דביקות

שאלה:

מה הם הסוגים השונים של דביקות?

תשובה:

לעולם התכלית היא דבקות בקב"ה אלא שיש בה כמה גונים, וכולם נצרכים:

(א) דבקות באמונה פשוטה, ובחוש פשוט בהיות הא"ס ב"ה.

- (ב) דבקות בשורש ההתגלות ע"י לבוש שהוא התוה"ק שנעשית חד עמו כביכול הוא ורצונו וחכמתו חד.
- (ג) דבקות במדותיו ית"ש, מה הוא רחום אף אתה רחום וכו'.
- (ד) מצד תכלית הגילוי לעשות לו דירה בתחתונים - קיום מצות בפועל, וזהו דבקות במקום התחתון. מצות - צותא אליו ית"ש, כנודע.
- וכולם אינם אלא אופני דבקות.

רצון והפכו

שאלה:

בשיעורים הרב מבאר שכל רצון שיש לאדם הוא רוצה בעצם גם את הפכו, מה פתרון הדבר למעשה?

תשובה:

להכיר מתי רוצה כך ומתי כך, ומתי ראוי להוציא רצון זה לפועל, ומתי הרצון ההפוך. ויתר על כן, הכרה שכל דבר הויתו השלמה הוא כאשר נכלל בו הפכו, ועי"ז האדם דבק ב"רצון השלם". ויתר על כן, בוקע ללמעלה מן הרצון.

שאלות שונות

שאלה:

רציתי לשאול

(א) מה הבדל בין הרהור למחשבה?

(ב) מדוע התורה אומרת על אברהם אבינו על מעשה העקידה 'עתה ידעתי.. כי ירא אלקים' ולהרי מעשה העקידה מוכיח את אהבת אברהם אבינו לבוראו, אם כן מדוע התורה שבחה אותו במידת היראה ולא במידת אהבת ה'?

(ג) אדם בוגר (לא ילד) שתכונת האופי שלו היא 'שקט' מדבר מעט, וגם כשמדבר הוא מדבר עם הזולת משפטים קצרים וגם לפעמים מעשיים ולא כ"כ עיניניים. שאלתי א- מאיזה יסוד בנפש תכונה זו. ב- התכונה זו יוצרת קושי חברתי בין בבית ובין עם הסובבים אותו. כיצד היא ההסתכלות הנכונה על תכונה זו וכיצד מתמודדים למעשה בתיקון מידה זו.

תודה רבה לרב שליט"א על כל מה שטורח עבורנו ומשקיע מזמנו היקר עבורנו. מעריכים מאד מאד. כתיבה וחתימה טובה, שנה טובה ומבורכת בכל הישועות.

תשובה:

א. הרהור מלשון ערעור, מחשבה אנה ואנה, לעומת מחשבה, תנועה אחידה של חשיבה. ויש הרהור תחתון, כמ"ש על בעל קרי שמהרהר בלבבו, והיינו מדבר בלבבו, כמ"ש החזו"א ועוד. וכל דיבור הוא עם זולתו, ולכך אין כאן צד אחד אלא שני צדדים, ולכך נקרא הרהור.

ב. כי נכלל אברהם ביצחק, אברהם אהבה, יצחק יראה, וכללותם יחד, ועי"ז נעשה אברהם ירא. וזהו "עקידה שעקד אברהם את יצחק", ונעקדו יחדיו.

ג. זה יכול לנבוע מכמה סיבות, לפעמים מחיבור עצמי פנימי מדויק, ולפעמים מיסוד עפר נפול, או מקושי נפשי וחוסר סדר נפשי פנימי שמפילו לעפר.

צורת התיקון תלויה בהנ"ל.

ספר על משיח וגאולה

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליט"א רציתי לדעת איזה ספר הרב ממליץ שמלקט טוב ועם הסברים טובים על עניני משיח וגאולה הקרובה, חוץ מהסוגיות בגמרא סנהדרין וסוטה או כמה מראה מקומות. תודה רבה.

תשובה:

ישנו ספר ילקוט משיח וגאולה, בהוצאת חב"ד, קה"ת, ליקוט רב היקף לפי סדר הפרשיות.

בניית קשר עם ה'

שאלה:

א) במקום אחד הרב אמר שעיקר הקשר עם ה' נבנה ע"י דיבור עמו והיינו לבקש מה' על כל דבר קטן, כמו קטן שמבקש מאביו על דבר שרוצה אפי' הדבר הקטן ביותר, אמנם במקומות אחרים הרב אמר שאין הקשר נבנה ע"י בקשות אלא ע"י עצם הרצון לדבר עמו ית' ועצם הדבור עמו עמו ית'. א"כ על מה בעיקר נבנה הקשר?

ב) וגם עצם זו שכל החיים שלנו נבנה באופן שיש לכל א' מאיתנו כל מיני צרכים הן בגשמיות הן ברוחניות א"כ איך שייך לגשת אל ה' לשם הדיבור עמו ולשם הקשר עמו בליהרצון למילוי הבקשות שלנו? זה נראה כדבר ששייך רק לבעלי מדרגה ובעלי עבודה מאד...

תשובה:

א. כדאי לצטט מקור ולשון מדויק, בכדי שאוכל להשיב בבירור יותר.

עצם הקשר לקב"ה יש בו כמה פנים, ובכללות הן ע"י עצם הנפש, והן ע"י לבושיה, שהם שלושה, מחשבה, דיבור, ומעשה.

ומכיוון שהאדם נקרא מדבר, רוח ממללא, לכך כח הדיבור הוא עיקר גדול בהתקשרותו לזולתו בכלל ולקב"ה בפרט.

חלק הדיבור גופא מורכב מחלקים רבים, כהודיה, סיפור שבח, ובקשה. ובפרטות אמרו חז"ל, עשרה לשונות של תפלה.

בקשה מהקב"ה על כל פרט, היא נקודה עיקרית וחשובה ביותר, והיא קושרת את האדם לקב"ה לאורך כל היום כולו, על כל פרט ופרט, קטן וגדול, שהאדם מבקש לאורך היום את כל צרכיו באותה עת, הן ע"י דיבור בפה, והן ע"י דיבור במחשבה הנקרא בלשון הגמ' בברכות "מהרהר בלבו". וראוי שאם הושג הדבר להודות לקב"ה על כך מיד, וזוהי צורת חיים נכונה ופנימית הקושרת את האדם לבוראו מאוד.

ב. מי שמרגיל את נפשו כנ"ל לבקש ולהודות על כל פרט, מתוך מודעות שהתכלית אינה הבקשה וההודיה, אלא עצם הדיבור, ויתר על כן עצם הקשר, כאשר יתמיד בכך חודשים או שנים באופן פנימי, יפתח לו בס"ד הקשר הפנימי העצמי שלמעלה מהחסר וההשלמה, למעלה מהבקשות.

התקשרות לצדיקים

שאלה:

בהמהלך של ר' יצחק מאיר מורגנגנשטרן יש דגש מיוחדת על התקשרות לצדיקים, ושלא שייך שום קדימה בעבודת ה' בלי התקשרות לצדיקים בכל הבחינות. האם הרב ג"כ סובר כזה? ועוד הנ"ל דיבר הרבה על עבודות של צדיקים, ולפעמים אני מרגיש, מה התועלת בזה ללמוד כ"כ את דרכי הצדיקים? האם התועלת בזה משום שהאדם מקבל הארה מהתבוננות בעבודות הגדולות של הצדיקים אע"פ שהוא לא שייך אל מדרגות אלו? האם שייך שהאדם לא צריך לעבוד שום עבודה רק להתבונן בצדיקים ובמדרגתם ובעבודתם ואז ממילא הוא מקושר אליהם ואז הוא מגיע להכל? גם הנ"ל אומר כסדר ששייך להאדם להגיע לדרגת נבואה, לא רק כהארה בעלמא אלא עצם מדרגת הנבואה כל א' לפי מדרגתו, מה הכוונה בזה?

תשובה:

א. זה דרך ברסלב כנודע. וכידוע לך אינני שייך לחוג של ברסלב אלא שהנני עוסק בתורת ברסלב כחלק מתורת ה' הכוללת את כל חלקי התורה, כך קבלתי ממו"ר, הגר"י אדלשטיין שליט"א, שאמר לי שכך קבל מרבו הרב דסלר זצ"ל, ואמר לי להביט בספר מכתב מאליהו ולראות באילו ספרים השתמש. זו הדרך שאנכי קבלתי מרבתי.

ב. יש בכך כמה חלקי תועלת. ואזכיר מעט. א. התעוררות כללית לעשות רצון ה'. ב. כניסה נפשית לעולם פנימי. ג. לימוד דרכים בעבודת ה'. ד. דקויות, בבחינת גדולה שימושה יותר מלימודה.

ג. כל אדם נצרך לעבוד לפי כוחו, וח"ו להסתפק בהתבוננות.

ד. פנימיות הנבואה, דרך הנבואה, היא דרך של דבקות, ותולדתה ניב שפתיים. כמ"ש בעל חובת התלמידים. ועיין ספר בטוב ירושלים דרכי ההשגה, שהרחיב לבאר דרך הנבואה. ועכשיו דרך הנבואה קיימת, אולם לא קיים ניב שפתיים.

תיקון לכבידות

שאלה:

מהי התיקון לכבידות, בעיקר כבידות שהאדם מרגיש בנפש שמתפשט להגוף שגורם להאדם לנוח רק בכובד ולאט לאט, וכו'.

תשובה:

סוגיא זו נתבארה בהרחבה בדע את מידותך, יסוד העפר, עצלות, ועצבות. ובקצרה כמה נקודות מעשיות.

- א. להרגיל את הגוף לתנועה, כהליכה.
- ב. להרגיל את הגוף להליכה מהירה לפעמים.

ג. להרגיל את הגוף לפעמים לקפוץ. וכן פעמים לעשות תנועות מהירות בידיים וכדו'. וכן לאכול אוכל קל. כל זה בחלקי הגוף. בחלקי הנפש נצרך בירור פנימי לסיבת הכבדות, כי פעמים שורשה עצלות, ופעמים שורשה עצבות.

לשאל שאלות באמצע שיעור

שאלה (מאנגלית):

אני תוהה לגבי שאלת שאלות בגמרא עיון שיעור. האם עדיף פשוט להקשיב בתשומת לב רבה ולנסות לספוג כל נקודה ואז בעת סקירה לראות מה אתה לא מבין ואז לשאול? או שעדיף לשאול שאלות באמצע השיעור. אתה מסתכן בהפרעה מהשאלה ואז אתה מאבד את ההתמקדות בשיעור. כמו כן, שיעור נע במהירות וצריך לספוג אותו מה שלא משאיר זמן באמת לעבד או להעריך נכון את הדעות השונות. בשיעור מתחילים שבו שיעור המגיד קורא ומסביר גמרא, רש"י ותוס' אני יכול לראות לשאול שאלות כי הרבי דומה לחברותא שיודע הרבה יותר. אבל, בשיעור ברמה גבוהה יותר שבה הרבי מצפה מבעלי הכישורים האלה, השיעור הוא כמו הרצאה תובענית יותר. ראיתי כשרב שמון שקופ נתן שיעור, כולם ציפו לזה והם דבקו בכל מילה שהוא אמר. אני חושב שהם חשבו שהוא כל כך מבריק, אין שאלות אם אתה מקשיב היטב. רב מאיר מזוז אמר על חכם ספרדי מסוים שהוא בעל מסביר כל כך גדול שלאף אחד לא היה צורך לשאול שאלות במהלך השיעור שלו. אני מבין שהתשובה היא שזה תלוי בתלמיד. אבל, אני עדיין תוהה מה יעיל יותר ומה חז"ל אומר על זה.

תשובה:

לצורך חיות של כלל שומעי השיעור, כדאי פעמים לשאול באמצע השיעור, ויוצר ריתחא דאורייתא, אווירת חיות. אולם לתועלת עצמית, כדאי להבין ברור ואח"כ לשאול. ופעמים אף לצורך עצמו נצרך ריתחא דאורייתא בשעת השיעור.

לימוד חכמות חיצוניות

שאלה:

שלום וברכה לכבוד הרב, רציתי לשאול,

א. מהו המבט הנכון עבור יהודי שעוסק בתחומי בריאות הנפש, ומבקש להרחיב את ידיעותיו על מנת לסייע בצורה הטובה ביותר למטופליו, וגם כחלק מהרצון שלו להעמיק ולהתרחב בתחום. מאז ומתמיד הרביתי בלימוד התחום. יש לי נטייה טבעית לזה, וראיתי בזה חלק חשוב בהתפתחות המקצועית שלי וביכולת שלי לתרום לאחרים. אני עושה מאמץ של ממש לשמור על הקו שהרב מנחה, ולכן אני כמעט ולא נחשף לרשת - שם נמצאים היום עיקרי מקורות הידע. הלימוד מתוך מקורות אחרים מורכב מפני שהספרות לא תמיד נגישה באופן מודפס. גם החיפוש אחריה קשה, במידה ולא עושים שימוש ברשת האינטרנט. כמובן, אף אחד לא רוצה להיכנס לחנות ספרים חילונית כדי לקנות ספר. היבט נוסף של המורכבות הוא תחושה שהלימוד אינו נכון ואינו ראוי לבני תורה. חשוב לי מאד לציין שבתקופה האחרונה, למרות שאני 'לא לומד', אני רואה פגיעה בטיב הטיפול שלי באחרים, ואפילו להיפך. ועדיין - מהי דרך הזהב בזה? עוד אציין שאני מרבה בלימוד תורת הרב בתחום הנפש. מטבעי אני מתמקד בתחום מסוים - כרגע אמונה וביטחון. אני מתקשה ליישם את הדברים בחדר הטיפול, אך עוד חזון למועד בע"ה ובלנ"ד.

ב. שאלה נוספת שנובעת מתוך הדברים: כיום יש השתלמויות רבות באמצעות תכנת הזום. יש אפשרות להתחבר לזום באמצעות הטלפון: מחייגים מספר טלפון, מתחברים - וכך ניתן לשמוע את הדברים. אני חושב שזה אפשרי בכל סוגי הטלפונים. זה בסדר?

תודה.

תשובה:

א. הצורה הפנימית היא, לימוד אך ורק בדברי רבותינו, וכך גם אנכי עושה. ובמקביל לכך עבודה עצמית פנימית, ועי"ז בס"ד מתחדד תורת הנפש הרבה מאוד. כל החכמה הנמצאת בחוץ שורשה באורייתא, אלא שנצרך עין פנימית לראות זאת. וככל שהאדם מזדכך יותר, זוכה לסייעתא דשמיא לדלות ממעמקי התוה"ק כל צרכו.

אולם אם האדם עדיין לא שם, ועוסק בחומר של חכמה חיצונית, אין לחפשם ברשת, אלא אם נצרך ספר מסוים ניתן לקבלו ע"י שילוח דואר. וכן לבקש מעמיתים מקבילים שידפיסו לו מה שנצרך עבורו. וכן בשיחה עם עמיתים יכול לברר ולדון, אולם בשום אופן לא להיחשף לחיפוש ברשת.

ב. בדיעבד אפשרי, אם אין אפשרות אחרת.

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקובץ שאלות ותשובות
לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:

info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי
והשו"ת דרך הפקס,
יש לשלוח בקשה
למספר הפקס]

03-548-0529

לכירורים בנושאי "בלבבי משכן אבנה"
ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588

פקס 03-548-05294

ת.ד. 16452 ירושלים 9116302

info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א

מופיעים ב"קול השון"

ישראל 073.295.1245

USA 718.521.5231

בלבבי משכן אבנה

שאל לבבי

שאלות ותשובות
ראש השנה תשפ"ג

[260]

מהארכיון

תשובה שלמה ובירורים בשידונים

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א.

א. קיבלנו את תשובת הרב בענין תשובה אמיתית באלול [14498], והאמת שדברי הרב זעזעו את השואל, שבתוך הדברים נכתב שזו "תשובה חלקית ומכלל רשע עדיין לא יצא", ודוקא דברים אלו הביאו אותנו לקבל קבלה חזקה יותר, כך לדבריו, כי אינו יכול לסבול את התואר "רשע", והתבוננו מהיכן זה נובע, האם זו אנוכיות, שלהכעיס את הבורא ית"ש נקל בעיניו, אך כשנוגע לתדמית שלו בעיני עצמו יש יותר כח לפרוש? האם זה דומה לאותו מעשה בגמ' באחד שתבע אשה לדבר עבירה, אמרה לו ריקא יש לך ארבעים סאה שאתה טובל בהן מיד פירש, שהעברה נקל בעיניו אבל לא יכול לסבול הטומאה הנמשכת ממנה?

ב. ובענין אחר, הנה בעבר נשאלה השאלה בבית מדרשינו על מועד נישואי הבנים והבנות, והרב השיב לנו באריכות בטוטו"ד, כעת הגיע המועד, והשאלה שעלתה היא מה צריך לברר בשידוכים, על איזה נקודות לעמוד, וכמה חברים/ חברות/ רבנים/ מורות/ צריך לשאול? אם הרב יוכל לכוון אותנו הן לגבי בירור על בחור, והן על בחורה, כי מי מאיתנו שקצת נכנס לזה מוצא עצמו מבולבל, אחד תם, ואחד שאינו יודע לשאול, גם כי הנתונים הנמסרים הם כלליים, וגם שהנשאלים מדגישים תמיד את הדברים הטובים, ומסיחים את דעת השואל מדברים שיכולים לגרע. בקיצור, איזה שאלות צריך לשאול, והאם להסתפק בדברים כלליים או גם לרדת לפרטים, וכמה אנשים צריך לשאול. על הכל יורינו רבינו ושכמ"ה, ויה"ר שנוכה לתשובה שלמה, כתיבה וחתימה טובה, ובשורות טובות, בתוך כלל ישראל. תודה רבה לכת"ר על כל התשובות שמחכימות אותנו מאוד, ומרוממות את מבקשי האמת.

תשובה:

א. זהו פן אחד לדברים!

ב. בעיקר על טוב לב וגמישות נפשית, בהקבלה לרמה רוחנית התואמת לשני הצדדים. בכל מקרה לגופו יש לברר שיתאים באופן סביר לצד השני, וכל מקרה לגופו.

רמת הבירורים, כל שאין מתעורר חששות סגי בב' רבנים, וב' חברים קרובים.

רצוי לברר מהי הנקודה הטובה ביותר שבו ומהי החולשה שלו, בעיקר.

הדרכה לאורך

שאלה:

מורי ורבי!

מאוד התרגשתי לקרוא את דברי הרב אליי... עצם תשובת הרב, הפירוט הרב של הדברים, הבהירות המיוחדת, ומעל הכל, ההכרה שמאחורי הדברים הנכתבים עומדת דעת תורה זכה וצלולה, ריגשה אותי שעות ארוכות... בגדר ברכת הדיוט אני מברך את מו"ר שיזכה לשפע, שמחה, אושר וקירבה לה', וכפי חפץ ליבו הטהור... כתיבה וחתימה טובה, אמן.

ברשות מורי ורבי, מאיר דרכי ונתיבתי, שאלת המשך נכבדה אודות בחירת כולל. במכתב האחרון הרב הפליא לבאר, וכדרכו בקודש, את סוגיית בחירת הכולל (מדדים לכולל ראוי, קבלה טובה בעת כניסה לכולל, וסוגיית הצהריים והילדים).

כעת, רגע לפני כניסתי לכולל חדש אני עומד ותוהה - דרכי לאן. מה בדיוק עושים עם אותם בירורים נפשיים, ואיך אמורה להיות צורת לימודי מעתה. לפני שאמשיך, אציין כאן נקודה חשובה: אינני רוצה חיים קלים. למרות שהייתי מעדיף תשובה מהפכנית, אבל אני עוד יותר רוצה את הדרך הישרה שבה ה' רוצה שאלך.

אוסף עוד, שלצד כל הדיבור שלי בגנות החיבור שלי ללימוד הרגיל, מכל מקום אם הרב יורה לי להמשיך את הלימוד הרגיל, הרי שאכנס לשם בעוז ותעצומות, בניסיון חוזר לשוב אל הלימוד, ככה שעדיין לא הגעתי לנקודת שבירה מהלימוד. מאין העוז ומהיכן התעצומות? אין לי תשובה ברורה, וזה די מוזר לאור מה שדיברתי מקודם. אולי אהבת נעורים ללימוד הרגיל עדיין מותירה בי את רישומה.

מלבד כך, חבר שלי טען בפניי, ובדרך שמא, שבגלל ששהיתי בכולל שלא התחברתי אליו, לכן איבדתי את החיבור שלי ללימוד. הוא צופה שכאשר אכנס לכולל החדש בו עיון סדר' א' ובקיאות סדר ב' (שיותר מתאים לי ביחס לכולל העיוני), אני אחוש עם הזמן את החיבור שלי ללימוד.

אלו א"כ השאלות: איך באופן עקרוני אמורה להיות צורת לימודי מכאן ואילך: א. עיקרו נפש ומיעוטו לימוד. ב. עיקרו לימוד ומיעוטו נפש. ג. זמן שווה לשניהם. ד. תקופה מוגבלת לנפש, ולאחריה איזון. או כל תשובה אחרת שנראית נכון בעיני מו"ר.

שאלה נוספת: מהי המלצתו של מו"ר באותם זמנים שאהיה צריך להקדיש ללימוד הרגיל. כלומר, איך לחלק את הזמן בין עיון לבקיאות? איזה סוג עיון יותר מתאים לי? איזה סוג בקיאות יותר נכון כלפי? והאם יש חלק בתורה עצמה שנכון לנפשי להתחבר אליו (עפ"י מה שיוצא מתוך הבירורים הנ"ל, ומתוך חכמת מו"ר)?

כמו כן, כיצד אמורה להיראות ההסתכלות הנכונה כלפי נטייתי החזקה ללימודי נפש, כמו גם כלפי הגדרתי שזהו תכלית חיי לשנים הקרובות, האם תביעתי הנפשית רבת השנים ללימוד נושאי נפש מלמד על חלק מאותו 'חובתי בעולמי' שלשם כך נשלחתי לעולם, ולאן בעצם עליי לכוון את אותו כח? כל השאלה כאן היא רק ברמת העיקרון... בפועל, הדברים קצת יותר סבוכים. כי אם נניח הרב יורה על מהפך בחיי, אצטרך לנדוד לכולל של יליבו חפץ, אשר סכום המלגה שם נמוך (אלף שקל פחות מהכוללים האחרים), ויהיה צורך מצדי לכאורה ללמד נערים בערב, דבר שעד היום לא עשיתי, וגם איני מעוניין. גם רמת האברכים לא תמיד גבוהה (רוחנית ולימודית), דבר שיש לקחת בחשבון. בקיצור, עוד ועוד פרטים מבלבלים שמכניסים אותי לספיקות ותהיות אינספור. חסד השם עליי שיש את מו"ר שעמו עצה ותושיה...

אני מסיים מתוך צריבה כפולה של בושה עמוקה. גם על עוצמת התדירות של השאלות, וגם על שאלות המשנה שלא נגמרות... אנא, מהי דעתו של מו"ר בעניין?

ב. איה הדרך הראויה בכתיבת מכתבים, והאם למעשה עלי להמעיט בפרטים, לחסוך בשאלות משנה, ויותר להתרכז בכללים ובנקודות העיקריות?
תודה עמוקה מלב ירא ואוהב.

תשובה:

עיקר לימוד ומיעוטו נפש. סדר א' עיון, ב' בקיאות. עיון להלכה. להמשיך מחוץ לסדרים את בדיקת לבו חפץ. עיקר הקושי כלשונוך שאף לימוד הנפש נובע מתפיסה "שזו הדרך לבנות צורת חיים מאירה ומאושרת". אולם נצרך חיבור עצמי בעצם, ולא רק לשם תכלית. זה מה שנחסר בלימוד הגמ', וזה מה שנחסר אף בלימוד הנפש. וזה עיקר המעכב בעלייתך! יש לקצר אולם לשמור על הבהירות.

האם יש מניעה להתחסן לצורך לימודים

שאלה:

לכבוד הרב הי"ו שלום רב!
כפי שכבר ידוע המצב קשה מאוד והמטרה כרגע בעיקר היא הילדים.
לצערנו, גם אנ"ש שיודעים את האמת ואת הסכנה, מתלבטים באם לפעול על פי ה'הנחיות' (בדיקות קבועות, זריקות...) בשביל שהילדים יהיו במסגרת ולא תהיה סיבה לרשויות לטעון לאי קיום חינוך חובה. גם אנחנו חוששים, אך לנו צעד נואש זה נראה מוטעה מיסודו, מכיוון שברור שהזריקות מסוכנות וגם הבדיקות הוכחו כפוגעות.
מה גם שהבריאות הנפשית של הילדים נתונה לשגעונות הממסד בתוך המסגרת (אפליה, הפרדה, מסיכות, בידודים וסנקציות).
איך כבודו רואה את הדברים ומה לומר לחברים שחושבים לפעול כך מתוך לחץ?

תשובה:

כל הנידון מתחילה האם להתחסן אם לאו, זהו "נידון בהשתדלות". אין סיכון גבוה בלקיחתו שיאסור שימוש בו. בכל תרופה וחיסון יש סיכון.
אלא שכאשר לא ברור רמת הסיכון העתידי, זה מקטין את הצורך להשתמש בו לצורך השתדלות. ותלוי בהכרעת חכמי הדור לטובת הדור.
אם יש צורך להשתמש בו לצורך לימודים וכדו', אין שום מניעה.

קשר בין איש לאשה

שאלה:

לכבוד הרב שליט"א.
יש זוג מבוגר שבנו בית, חיתנו ילדים, וכולם בס"ד הולכים בדרך תורה.
אישה - יסודה אש, ובעל - יסודו עפר.
אישה מאוד אוהבת את הספרים של הרב ולבעל אין שום טעם בעבודה פנימית.
יש שלום בין בני זוג, אבל אין קשר פנימי כי לכל אחד יש חיים פנימיים שלו.
אישה יכולה לבחור אחת משתי דרכים של אורך החיים:

א. לעבוד על העולם הפנימי שלה, לעשות הכל מה שהיא חייבת כדי שהבית יתפקד כראוי, לחייך לבעלה ולא לדרוש בחכמה ועדינות ממנו לבנות ביחד את העולם הפנימי המשותף.

ב. כן לנסות לבנות את העולם הפנימי המשותף, לבקש יותר יחס ורגש כלפיה, לשנות את הבית לבית שיש שם יותר אהבה וחום (וברור שבמשך עשרות השנים היא ניסתה לעשות את זה ולא הצליחה).

השאלה: מהי הדרך של תורה: לבחור את הדרך א' או את הדרך ב'.

ואם התשובה היא לבחור את הדרך ב', איך לעשות את זה?

האישה תעשה בשמחה כל דרך, אם היא תדע שזה מה שה' דורש ממנה.

תודה רבה לרב על התשובות על השאלות ששלחתי קודם. התשובות האלה נותנים אור לחיים.

בכבוד רב

תשובה:

דרך א'.

העיסוק הראוי בתקופה זו

שאלה:

הרב, שלום.

למה יש לנו (אף אצלנו החרדים) הרבה שנוהגים כמעט בלא דעת לענין קורונה והחיסון וכו' עד שנראה אצל כמה מהם שזה כמעט בגדר חולי נפש? זה כאילו הם גרים בעולם הדמיון ממש. מה שעוד יותר מוזר הוא שהרבה מאנשים אלו הם אותם אנשים שלחמו באופן בזוי כ"כ נגד גדולי הדור בענין הצבא. חושך ממש. מה עלינו לעשות?

בכבוד,

תשובה:

עדיף שתעסקו בעולם הפנימי שלכם במקום לחשוב על הבעיות של אחרים!

חרדות למי שגדלה עם ניצולי שואה

שאלה:

שלום,

אני גדלתי עם סבא וסבתא ניצולי שואה. יש לי פחדים נוראים מהשואה ומהמוות. יש לי זיכרונות חיים וחלומות על השואה. יש לי כל מיני מחשבות מפחידות אילו דברים איומים יכולים לקרות בכל רגע. אני נכנסת למצב של פאניקה מהר מאוד.

א. אני רוצה שיהיה לי יותר ביטחון. אני רוצה להרגיש יותר אמון בה' ולהרפות מהחיים. כיצד אוכל להביא את האמון הזה לליבי? איך אני יכול להפחית את הבהלה?

ב. מה אני יכולה לעשות בנוגע לזיכרונות ולחלומות? לפעמים אני חושבת שאני גילגול?

ג. יש לי אמונה/תחושה שהקב"ה רוצה שאני אסבול וחיה חיי מצמצומדיגה, אני מתקשה לטפל בעצמי כמו לאכול (אני אוכל מעט מאוד) ולישון (אני מתקשה לישון). איך יכולתי להגיע למקום של אמונה שהשם רוצה שאחיה טוב? אני מרגישה שאין לי אישור לחיות. תודה רבה ושנה טוב ומתוקה!

תשובה:

יותר נכון לפנות ליווי מקצועי.

בטחון והשתדלות בפרנסה

שאלה:

שלום רב,
אני מחפשת חומרים של הרב על נושא השתדלות בפרנסה, כלים מעשיים וגם השקפתיים. אשמח לקבל הפניה למאמרים ושיעורים של הרב בנושא. תודה מראש.

תשובה:

- א- תלמוד הסדרה דע את ביטחונך
ב- תלמוד ספר בלבבי משכו אבנה- חלק ג'- פרק ג', ענף ד'. וכן מאמר יז. וחלק ו', פרק ד, אות ז.
ג- אפשר לבקשה מהמערכת את שו"ת מהארכיון בלבבי שו"ת פרנסה'

עלייה רוחנית

שאלה:

לאחר קבלת תשובת הרב והפנמת ההערה על רעננה, זה הוביל אותי לשאלה עמוקה יותר. בשלב זה אני שוכר ולא קניתי כאן נכס המאפשר לי חופש לעבור בקלות לעיר אחרת, כך שאם לרב הייתה עיר ספציפית המומלצת לי ולמשפחתי הייתי מאוד פתוח לשמוע הצעות. כתיבה וחתימה טובה.

תשובה:

עליכם לחפש רב איש אמת שילווה אתכם ב"עלייה" רוחנית, מלבד העלייה המעשית לארץ ישראל.

התקפי חרדה ולחצים

שאלה:

שלום לכם יש לי בבקשה שאלה מה הרב אומר על התקפי חרדה ולחצים ממה זה ואיך יוצאים מזה תודה רבה. אשמח שתשלחו לי את העלון.

תשובה:

זה אינו ענין לשאלה קצרה ותשובה מעין כך, נצרך טיפול אישי וליווי מקצועי צמוד.

טבעונות

שאלה:

שלום כבוד הרב, מה דעת הרב לגבי טבעונות (שלא אוכלים כלל מוצרים מן החי) – עדיף לא, מה ההשלכות של אדם טבעוני / לא טבעוני על הנפש? תודה!

תשובה:

אמרו בגמרא (פסחים, מט, ע"ב) שעם הארץ אסור לאכול בשר. וזהו המקור התורני לכך. ומי שאינו ראוי ואוכל מתגשם מכך וגופו נעשה כבד, וזרימת דמו אינה זורמת כראוי.

מדיטציה

שאלה:

שלום להרב,

תודה להרב שנתן לנו את היכולת לשאול את שאלות להרב!! יש לי כמה שאלות לרב בנושא מדיטציה.

(א) במדיטציה נלמד שבתוך אדם יש מקומות בגוף עם אנרגיה נסתרת (למשל באמצע המצח שלו), ואם אדם מתמקד בהם הוא יכול להוציא את האנרגיה הזו. מהי השקפת התורה בנוהג שכזה?

(ב) כאשר לומדים לעשות מדיטציה כמו שצריך אפשר לקבל מחשבות של אנשים אחרים ולדעת מה הם חושבים. אם לאדם השני לא אכפת שמישהו אחר יודע את מחשבותיו, האם מותר לברר מה הוא חושב?

(ג) אם אדם ניגש לאנרגיה בתוך גופו, האם מותר לשלוח אנרגיה זו לאדם אחר על מנת לרפא אותו?

(ד) גיליתי יכולת לעזוב את הגוף שלי. כשאני מתמקד בחלל באמצע המצח שלי ויש לי רצון לעזוב את הגוף שלי אני מרגיש שכל הגוף שלי מתחיל לרטוט, ואז אני רואה אור בהיר מאוד ואני מרגיש את עצמי עף בחלל הזה. האם זה מה שהספרים מכנים עליית הנשמה? האם זה מותר?

(ה) מהי מבט התורה על "העין השלישית"? האם הרב יכול לתת גם מקורות? תודה רבה לרב מראש.

תשובה:

א. זה מקום אור התיקון, הנקרא אור שם מ"ה החדש, והוא שורש כל התיקונים.

ב. רק לטובת חברו, וברשותו המפורשת.

ג. באופני קדושה, כן. אולם נצרך ידע רב כי פעמים רבות זה לא מהקדושה.

ד. זה אינו עליית נשמה, אולם זה מותר!

ה. אין מושג עין שלישית כלשונו. אולם שורשו בחלקי שם ב"ן שלא יצאו מתחילה, כי תחילה יצא רק שם ב"ן בנקודה אחת בלבד, ואח"כ יצא שם מ"ה החדש ב"קו אמצע", והוציא עמו ט"ס דב"ן, וזהו שורש העין השלישית. ולדינא זה "עין בינונית", כמ"ש לגבי תרומה, עין טובה, רעה, בינונית. ומתפשט עד הטבור, מלשון טובה ראייתה, כמ"ש בריש מגילה. טבור, ר"ת, טוב, בינוני, ורע. ובפרטות בעין עצמה יש ג' גוונים.

הכרת כוחות הנפש ורגשות

שאלה:

א) נתגדלתי באמריקא בתקופת העישור של תש"י עד אמצע העישור התש"כ, והחינוך שקיבלנו אז היה שיש להיות רגיש לרגשות של אחרים וכל השפה היה "כיצד אתה מרגיש"? כל הדגש אז היה שאחרים צריכים לשים לב "כיצד אני מרגיש". מעולם לא זרמתי עם תנועה החדשה של נשי ליברליזם, וגם נפשי סולדת מכל המושג של "כיצד אני מרגיש", מחמת שביטוי בזה היה ביטוי של כעס שא' מההורים שלי השתמש איתי וזה גרם לי להרגיש רגש נתיחות ורגשי אשמה. אני מעדיף להשאר בלי מילוי הצרכים שלי ולא לגרום להזולת את אותו הרגשה שעברתי ע"י הביטוי של "מה אתה חושב כיצד אני מרגיש מחמתך?" והביטוי של "למה אינך עושה מה אני רוצה?" ועכשיו אני סבתא, ואני רוצה להרגיש איך אני מרחם על היאך שאחרים מרגישים, והיאך שכל אחד הוא "אות" בתורה, ושאסור להשתמש בספר תורה שחסר אפי' אות א'. בחיי האישי זה מתורגם להיות בלתי-תלתי על איך שאני מרגיש. אני רואה איך ביטויים כאלה יוצרת תולדות מסויימות מחמת החסרון של השומע, שהוא באמת עלובה וחוסר כבוד למי ששומע ביטוי כזה. אמנם זה גם כן מכניס את ה"אני" להיות במרכז ואני רוצה להעלים עין מכך ולרכז רק על רצון ה' ושרק ה' עושה את הכל, ולא לגרום הזולת להרגיש חסר בעצמו ולהרגיש אשמה. אני מכיר שזה יכול להיות תפיסה קיצונית מצידי. ועל כן אני שואל את הרב מהו התפיסה המאוזנת לזה, כיון שבדרך כלל אחרים אינם מבינים אותי ואז אני צריך למצוא בליבי את הרחמים לאור המוסתרת כיצד להתמודד עם כל הצמצומים, שיתכן מאד שזהו הסיבה שהקב"ה שולח אותי את נסיונות אלה. ובאמת ע"י תפיסה זו מצאתי שינוי משמעותי. התפיסה הוא שאני מבטלת את רצוני ל"מה אני מרגיש" לרצונו של הקב"ה ואני נשאר מחובר לתורה עבודה חסד ומצוות, מתוך אהבה ויראה ואמונה. אני עובדת על כך כל חיי לבנות מדרגה זו של תמימות, אמנם אני רואה זאת כניגוד על תנועת נשי ליברליזם ועוד תנועות של רוחות זרות שהיו בעישור התש"כ, שנשים צריכים לעמוד על עמדם ולעמוד על רגשותיהן "כיצד אני מרגיש ולמה אתה אינך רגיש להרגשות שלי?" וזה היה העיקר במקום שהעיקר היה צריך להיות לעשות רצון ה' אני מוצאת איך העלמת עין מהרגשות של הזולת ולהמשיך לאהוב ורק לראות טוב בהזולת הוא תפיסה שמדבר הרבה יותר משמעות מכל ביטוי של חזק ותוקף לשמור על כבודי ועל רגשות שלי שבעבר אני חושבת שצריכים לבטא בטויים כאלה, שזה רק מוליד קלקולים ומריבות. השתיקה עדיף! אמנם עדיין יש לי רצון להיות נאהב ולהיות מקובלת אצל אחרים ושואלים יהיו רגישים לרגשות שלי, ולא להיות שחוק לאחרים ולא להתראות כ"תחרות" ולא להיות נשלט ע"י אחרים. ומסיבה הזו אני שואלת, האם זה מאוזן, וה' יכריע אם בנ"א אלו יהיו השלוחים ליתן אהבה לי?

ב) יש לי בטחון בזה מחמת שעברתי זאת וגם הודה להקב"ה על זאת הרבה פעמים. והאם יש מקום לומר שאני צריך לומר מישהו להזולת שאינו רגיש לי, היאך אני יכולה ללמוד איך לאומרו בנועם?

ג) האמונה שלי אומרת שאני צריך לשתוק ורק לאהוב, ליצור קשר עם ה' ולפרוש מהשפעות הגויים ומהדגש שנשי ליברליזם נותנת על "כיצד דבר זה מרגיש אצלי". האם ע"י זה אני עושה תיקון להדור שלי ואני ירפא את החוויות שעברתי בילדותי שהיה כ"כ מצטער ומבולבל אצלי?

תשובה:

- א. יש כח שלא לשמה - הגדלת האני. וכח לשמה - ביטול האני. ונקרא בלשון רבותינו אני - אין. ועבודת האדם להכיר כוחות נפשו, מה שיעור האני ומה שיעור האין שבקרבו, ולאט לאט לעלות ולהקטין האני ולהגדיל האין.
- ב. מתוך חיבור פנימי ורגוע לאני, ומתוך הכרה בהירה שזו מדרגתי בחלק האני שבקרבי, ומתוך הכרה שלפי מדרגתי זהו רצון הבורא.
- ג. נצרך איזון כנ"ל. נטייה יתר על המידה שלא לפי מדרגת האדם, זהו אינו רצון הבורא.

מהות הפנימיות של נסיון האינטרנט

שאלה:

- א) האם האינטרנט הוא הקליפה שמנגדת על הרדל"א.
- ב) האם האינטרנט מסתרת הרדל"א וממשיך החומר של בני אדם איליו?
- ג) האם המסירות נפש שלנו לפרוש מהאינטרנט הוא סימן שאנו מכירים ואוהבים את גילוי ה' בעולם, לגלות רק אותו ית' במקום מילוי הרצונות בלתי-מודעות לנו?
- ד) האם המשיכה שלנו להאינטרנט בא מהרדל"א?
- ה) האם זהו הסיבה שהאינטרנט הוא הנסיון האחרון, כדי שאנו יכול לאבחן בו ית' ולרצות לגלותו, ולבקש ממנו לפדות נפשנו מהאחיזה של האינטרנט עלינו, כדי שאנו יכולים לעבדהו?
- ו) כיון שלא שייך להבין המקור האמיתי של הנפש ע"י חשיבה של "גורם ותוצאה", האם אנו יכולים לחסום החלל ולהחליף הזיהוי שלנו לנפש אלוקית כדי לגשר על מה שהיה נסבך ונמשך אחר האינטרנט, ע"י האמונה שכל א' מאיתנו הוא "אות" בהתורה, ושכל אחד מאיתנו נוצר רק לגלות רצונו ית' ולא את רצוננו? (ז) האם יש להשתמש בחשיבה של "גורם ותוצאה" ע"י שכל א' מאיתנו הוא אות בתורה, כדי שאנו יכולים להעזר להיות רץ ושב, בנסיון האחרון הזו, האינטרנט?

תשובה:

- א. כן.
- ב. כן.
- ג. כן.
- ד. מלהט החרב המתהפכת.
- ה. לגלות אמיתת אור א"ס שכולל הכל.
- ו. כן, אמונה חושית בהירה.
- ז. כן.

עבודתנו באחרית הימים

שאלה:

(ב) הרב אמר שלא מספיק היום רק עם מ"ט שערי קדושה כיון שעכשיו צריך שער הנון דקדושה לנצל משער הנון דטומאה. השאלה הוא, הלואי שהאדם יגיע אל מ"ט שערי קדושה! ואם כ"כ קשה לקנות מ"ט שערים של קדושה א"כ כ"ש שאנו רחוקים כ"כ משער הנון דקדושה.

(ג) למה הנקודה העליונה בתורת הקבלה נקראת אדם קדמון או צורת אדם? הלא העיקר הוא לבוא אל אא"ס ולמעלה מצורת אדם, ואין התכלית לבוא לצורת האדם השלם, זה לכאורה רק הכלי והדרך לבוא אל התכלית שהוא הויה השלימה שהוא האא"ס הפשוט.

(ד) מה היה כוונת הרב לאחרונה שעכשיו יש את הארת קו א"ס, ובשנה שעבר היה כניסה לרדל"א ואח"כ העולם תחזור לפה דא"ק, האם אפשר להרב להרחיב ב"מפה" של הדברים?

(ה) מה היה כוונת הרב לאחרונה שעכשיו אנו נמצאים בתהליך של "למעני למעני אעשה"? זהו לשון של מדת הרחמים אבל יש עדיין אפשרות של גאולה במדת הדין ח"ו וא"כ מה היה כוונת הרב שעכשיו אנו נמצאים בתהליך של למעני מעני אעשה? וביותר, מהו שורשי הדברים האלה? תודה מאד להרב שליט"א וכתובה וחתימה טובה.

תשובה:

א. נצרך דילוג בנפש, כי זהו הניסיון הגדול שבתוכו אנו נמצאים.

ב. הקבלה אינה עוסקת בעיקר באור א"ס, צמצום וקו, אלא בא"ק, וחלקיו. קבלה לשון מקבל, עוסקת במקבל שהוא א"ק. הדבקות בא"ס הוא רזין דרזין שלמעלה מהקבלה, שלמעלה מן הסוד, והוא פנימיות הסוד, פנימיות הקבלה, פנימיות א"ק, קו.

ג. יש חיצוניות ויש פנימיות. בחיצוניות אנו נמצאים עתה בהארת רדל"א, ובאלף השביעי נעלה לפה דא"ק. שמיני - חוטם. תשיעי - אוזן. עשירי - שערות. אולם בפנימיות א"ק מאיר הקו, וזהו ההארה הפנימית המאירה עתה, לישועתך קוינו כל היום.

ד. למעני כלומר לא לפי ערך מעשה הנבראים, כי הנבראים בשער הנו"ן, ובעיקר ח"ו נגלה נו"ן דקליפה. לעומת כך נו"ן דקדושה הוא למעלה מן הנבראים.

בנושא מדיה

שאלה:

(א) בנושא מדיה. המומחים בטכנולוגיה כאן אומרים שהרבה עדיף לקנות ממוסדות מסוימים או מחנויות יהודיים מסוימים את המכשיר חכם על ידם שאינו יכול לחבר האינטרנט, מפלפון ישן שבא עם חיבור לאינטרנט מיד בקנייתו אלא שיכול להסיר החיבור אם לוקחו לארגון לשימוש בטכנולוגיה באופן כשירה וכדו' להסיר החיבור לאינטרנט. אמנם מדברי הרב אני מקבל שלעולם המכשיר חכם הוא הרבה גרוע. האם זה נכון? מה דעתו של הרב בזה?

(ב) בדרשה על אלול (מספר 017 כח הבכי באלול) הרב אמר שבשלמא הילדים הגדלים בהאי דור אינם מבינים הבעיא של כלי טכנולוגיה כיון שלא ראו דור שלא היה בו כלים אלו, אבל מה נאמר המבוגרים בהאי דור שיש להם כלים אלו, שראו דור קודם שלא היה בו כלים הללו ואעפ"כ קנו כלים הללו ועל כן

הטענה הוא על המבוגרים של האי דור ואין לטעון טענות על הדור החדש אלא על המבוגרים של האי דור שבחרו בכלים הללו ובחרו בחיים של הפקרות כזו. האם זה כולל אף מחשבים ומחשב נייד שאין בהם חיבור לאינטרנט? או הדברים קאי רק על כלים טמאים?
ג) אם אדם יושב כל היום על המחשב שלו לצורך ד"ת, הן לצורך כתיבת ד"ת והן לצורך ראיית הקבצים של ד"ת, ובזה הוא מאבד הרבה זמן והילדים שלו רואים אותו כל היום במחשב, האם זה סתם כאדם שאינו מאוזן ושקוע בלימודו יותר מדי, או שזה נכלל בסוגית התמכרות ומשיכה לטכנולוגיה, כיון שהמחשב הוא דבר מושך בעצם, או שכיון שאין בו חיבור לאינטרנט אז אין זה התמכרות לטכנולוגיה אלא הוא סתם חוסר איזון?

תשובה:

א. אינני מומחה בענין.

ב. כלים טמאים.

ג. פעמים אינו מאוזן, ופעמים התמכרות, כי שורש המחשב, שער הנו"ן של המ"ט. ולא הנו"ן הכללי, אלא נו"ן פרטי של המ"ט, מאין תמצא.

זהירות בצער אישה

שאלה:

שלום כבוד הרב,

א. בעל שציער את אשתו, ולמחרת הוא בלי להתייחס אליה, הולך לכולל ולא מפייסה. יש לו שכר על הלימוד?

ב. יש ברכה בכסף שמרוויח מהכולל באותו הזמן?

ג. מה אני צריך לעשות אם ציערתי את אשתי? אני חייב לפייס לפני שאני הולך לכולל? אפילו אם אאחר ויכול להיות שלא אגיע בכלל באותו יום?
תודה.

תשובה:

א. יש לו שכר, אולם ערך תורתו נמוכה.

ב. ברכה מועטת.

ג. יש לנסות מאוד. נצרך שיקול דעת עדין בכל מקרה לגופו.

צער ואמונה

שאלה:

שלום כבוד הרב.

אדם שאמונתו שלימה לא ירגיש צער כלל? ואם כך הוא הדבר, לא חל עליו לפום צערא אגרא?

תשובה:

הוא במדרגת מתנת חנים, ומקבל מאוצר מתנת חנים.

התאמת יסודות של בני זוג

שאלה:

שלום כבוד הרב, אישה שהיא יסוד עפר ואז אש, ואיש שהוא יסוד הרוח ואז מים – יש התאמה ביניהם? הם ההיפך הגמור אחד מהשני. תודה.

תשובה:

נצרך אהבת השונה, ונתבארה בהרחבה ב-דע את ביתך.

רשיון נהיגה לנשים

שאלה:

שלום כבוד הרב הרב אמר להמעיט לנשים שימוש בנהיגה, למה? משום מה העניין של נהיגת נשים ברכב הוא מפוקפק?

תשובה:

כי גורם ליציאה למקומות רחוקים ומבודדים, ופעמים מרבה יציאות. ובדקות, זהו קביעות בכח הנפש של יציאה, היפך כל כבודה בת מלך פנימה, ויוצאת ומתערבת גם גברים רבים.

לימודי הוראה במכללות ובאקדמיה

שאלה:

שלום לכבוד מורנו ורבינו, תודה על הענייה לשאלות לעם ישראל הצמא לשמוע דעת תורה צרופה והרב מספק אותה בכמויות. הרב ענה לגבי מכון אחיה, שאנחנו בגלות גלות, למה גדולי הדורות האחרונים שראו שיש מה לתקן בלשון עדינה בחינוך של ילדי בית רבן מצד המלמדים ושיטות הלימוד הישנות אם בדרך של אלימות כלפי הילדים ואם זה באיך ללמד את הילדים, וראו גדולי הדורות שקמים ויהיה יותר מכללות חרדיות, וכניסה של שלטון הערב רב להתערבות בתכנים, אז למה הם לא הקימו מוסדות לימוד על פי דרך התורה הקדושה, למי שרוצה להיות מלמד של תינוקות של בית רבן, מקביל למה שנקרא מכללות חרדיות, זה מאד כואב לי, מה יעשה הנער ולא יילך לשתות בשדות זרים,

הרב ענה על התשובה שלא מחליפים קלקול אחד בקלקול שני, אבל הרב גם לא נתן אלטרנטיבה למי שרוצה ללמוד על טהרת הקודש כדאי ללמד את תינוקות של בית רבן איפה יילמד כדאי לקבל כלים, אני לא מדבר בכלל כדאי לקבל הכרה לצורך משכורת גבוהה יותר, או לקבלה למקום לימוד שרוצה תעודה של מכון אחיה או תואר בחינוך. אלא כדאי לקבל כלים איך ללמד, מה ללמד, וכו.....

אני שומע קו ההגנה והם צועקים שם על כל הכניסה וההשתלטות של הערב רב לציבור החרדי, במיוחד מצד המחופשים לחרדים שמשתפים פעולה עם הרשעים, ושם גם יוצאים נגד המכללות החרדיות, אבל הם לא נותנים אלטרנטיבה. ולא מקימים מכללות אלטרנטיביות על טהרת הקודש. מה שנקרא.

תשובה:

אילו ידעת העול שמוטל על כתפיהם היית רואה זאת אחרת. כן אמר החפץ חיים לחזו"א בצעירותו שהיה לו תמיהה על הנהגת הח"ח את דורו.

כח מדמה חזק

שאלה:

לכבוד מוריני הרב שליט"א.

רציתי לשאול יש לי כח מדמה חזק שמתבטא בזה שאני יכול לתכנן מהלך בחיים הם בעסקים או ברכישת כל דבר ועם הדמיון החזק בסוף ככה זה מתבצע (ברור שהכל זה בהשגחת הבורא ולא אני זה שמתכנן את העולם) אבל לפעמים זה פוגע בי כשאני שומע או מרגיש קצת לא טוב וכל מיני אפשרויות במהלך החיים שיש בהם סיכון אפילו קטנטן גם שם כח המדמה חזק ואני נכנס לדאגות ופחדים שמובילים ללחצים וכו...אשמח לעצת הרב שליטא איך להתנהג כדי לא להגיע לדמיונות והפחדים בכל דבר, יישר כח.

תשובה:

כדברך, "וברור שהכל זה בהשגחת הבורא ולא אני זה שמתכנן את העולם". נצרך להפנים זאת מאוד! מאוד! מאוד!

מצוות שבין אדם לחברו

שאלה:

שלום לכבוד הרב שליטא,

תודה רבה לרב שענה לי על השאלה בנושא למה אין יותר מסכתות בין אדם לחברו, וכו... והרב ענה לי: "עייין חובות הלבבות בהקדמתו, שדרכי העבודה הפנימיים כאהבה ויראה נעלמים אף מן החכמים. וכן הוא בכל ענין יקר ופנימי שחל בו העלם יותר. עולם לשון העלם. החיצוניות גלוי יותר, והפנימי נעלם יותר. וזו כל עבודת הנבראים, לגלות את הנעלם עוד ועוד. ובדרך כלל המיעוט מגלה זאת, והרוב נותרים יותר בחיצוניות".

אבל מחילה וסליחה מראש לכבוד הרב, באמת מחילה מחילה מחילה, עדיין לא נחה דעתי. כי מה שהרב הביא את תשובת החובות לבבות זה לגבי אהבה ויראה, עבודה פנימית, אבל אני מדבר על מצוות בין אדם לחברו, לא על עבודה פנימית, של יראה אהבה ודבקות, מצוות חיצוניות בין אדם לחברו, אולי זה עונה על העניין של המידות אבל לא על שאר המצוות, כמו עזוב תעזוב עימו, לפני עיוור לא תתן מכשול, וכו...

כמו כן אם אני מבין את תשובת הרב אז הקב"ה בכוונה לא עשה מסכתות שלמות של מצוות עם הלכותיהם בין אדם לחברו, כי הוא רצה שזה יהיה עבודה פנימית של האדם? ואם כן זה לא מסתדר לי,

הרי מה זה עבודה פנימית, צריך האדם לדעת את ההלכות מתי כן לעזור לבין אדם לחברו מתי לא, מתי לקיים ואהבת את רעך מתי לא, וכו'...., צריך לדעת מה הגדר של חנופה, מתי כן מתי לא, וכו'... וכנ"ל לעניין של המידות שזה עבודה פנימית לדעת החובת לבבות, גם כאן התורה היא שצריכה ללמד אותי מהם המידות, מה צריך לתקן וכו'...איך, וכו' ... החובת לבבות זעק את הזעקה שלמה לא לומדים בדורו עוד את העניין של חובת הלבבות, אבל אם הייתי בדורו הייתי אומר לרב, מה אנחנו אשמים, זה לא מפורט בתורה שבע"פ, איך אני יודע שלעבוד על זה על כבוד, תאוה, קנאה, שנאה, עצבות, עצלות, עניין של כוחות הנפש, הכרת הנפש, (כמו שהרב מלמד אותנו עכשיו בשיעוריו ובספריו) זה חשוב לקב"ה, אם זה היה חשוב לו כמו בין אדם למקום היה מדגיש כמו שאמרתי בשאלתי הקודמת. בתלמוד בבלי, בתלמוד ירושלמי, וכן איך אני יודע לעבוד עבודה פנימית, כמו הכרת הנפש, הכרת כוחותיי, הכרת המידות הלא טובות אם זה לא כתוב לי בצורה ברורה, רחבה, מפורטת כמו הלכות שבת לדוגמא,

מחילה שוב מכבוד הרב שאני חזרתי לשאול אודה מאד לרב אם הרב שוב יתייחס לשאלה שלי.

תשובה:

תכלית הבריאה אחדות. אחדות בין הנפרדים לשורש, וזהו אחדות לבורא. ואחדות בין הנפרדים עצמם. וזהו "חידוש" גדול מאוד, שיש אחדות בנפרדים עצמם. ולכך נקרא "כלל גדול שבתורה". וכן מצוות בין אדם לחבירו, זהו שורשם ופנימיותם. ומכיוון שפנימיות זו נעלמת, לכך אף החלק המעשי פחות גלוי למעשה אצל רוב בני האדם.

פתרון לפגם הברית

שאלה:

שלום כבוד הרב.

הנני גרוש מזה כ-12 שנים,

הנני מטפל רגשי בשיטות .. MASTER NLP TRANCE ולאחרונה נחשפתי לספרייך המרתקים והמעשירים בידע פנימי יהודי, וזכות גדולה נפלה בעבורי לרכוש את כל הסט והתחלתי להעמיק בדברי המתיקה עם עמל רב של אימון חשיבתי ושינוי תפיסת עולמי ואף אצל מטופליי. ראשית תודה רבה לכבודו שהאיר את עיני מכוחי ועוצם ידי, לראיית אין עוד מלבדו, רופא כל בשר ומפליא לעשות, כך שהנני רק שליח.

נקלעתי לבעיה שבמשך שנים רבות אינני מצליח לפתור אותה, עוד בשחר ילדותי בישיבה, הנני מדגיש הספר " דע את גאולתך " פתח לי אופקים רחבים ועמוקים מסע אל תוך נבכי הנפש על מנת למקד את את עצמי במרחב, כך שזה ממקד את הבעיה מהשורש אצלי. אומנם שנים דחקתי והתביישתי אך עדיף שאתבייש מהבורא. והבעיה היא כזאת, ישנם רגעים שהנני חש שכח אחר משתלט לי על התודעה מעוור אותי כך שהנני מגיע למצב חוסר שליטה ואז פוגם בבריתי, זה מאוד מתסכל אותי ונמאס לי למרוד בבורא אף שעדיין הנני טוען שכח אחר מסמא אותי (לא מתוך מקום של להשליך את האחריות).. כבוד הרב אני יותר ממבקש יעוץ אני אפילו זועק הצילו.. אינני פונה לסגולה, אני פונה לדעת מה הפתרון מה עלי לעשות לבטל את הכח שמשתלט על תודעתי! בתודה וברכה.

תשובה:

12 שנים לבדך זהו תולדתם. נצרך כח נפש רב להישמר בקדושה בדור זה, ובפרט למי שפנוי, בלתי נשוי, זמן כה רב!

הפתרון לתולדה זו הוא להתחתן! זולת כך נצרך עבודה רבה ועלייה ניכרת במדרגתך. אי אפשר למצוא "עצה" או פתרון לבעיה, נצרך שינוי מעשי, נישואין, ועלייה למדרגה גבוהה בהרבה, מהיכן שהינך נמצא. נצרך להגיע למודעות תדירה כפי שנתבאר בדע את הויתך!

תאווה להשגת השגות

שאלה:

שלום הרב,

אני חש תאווה גדולה להשיג השגות רוחניות.

אני משתמש במילה תאווה בגלל שאני חש שזה צורך נפשי שיש בו בחינה לא מבוטלת של לגרמייהו. זה לא נוגד את הרצון להתקרב לה' באותן חוויות, אבל אני בכל זאת מזהה שם ממד של תאווה נפשית להשיג השגות.

רציתי לשאול האם ניתן לעבוד עבודה רוחנית מתוך מקום כזה בתקווה להצליח בעבודות רוחניות לשמה בסופו של דבר או שעדיף להימנע מניסיון לכנוס בעבודות שכאלה מתוך מקום כזה. תודה רבה.

תשובה:

עדיף להימנע.

ביאת המשיח

שאלה:

א. האם ביאת המשיח היא בהכרח תוך ששת אלפים שנה?

ב. האם ביאת המשיח היא גם בשביל אלה שכבר אינם בעלמא דידן?

תשובה:

א. כן.

ב. זהו אור שיאיר בכל העולמות!

לקבלת העלון השבועי בדוא"ל,
וכן מקובץ שאלות ותשובות
לפי סדר הפרשיות,
יש לשלוח בקשה לכתובת:
info@bilvavi.net

[לקבלת העלון השבועי
והשו"ת דרך הפקס,
יש לשלוח בקשה
למספר הפקס]
03-548-0529

לכבוד מורי מנושאי "בלבבי משכן אבנה"
ניתן לפנות למערכת באופנים הבאים:

טלפון 052-763-8588
פקס 03-548-05294
ת.ד. 16452 ירושלים 9116302
info@bilvavi.net

שיעורי מורינו הרב שליט"א
מופיעים ב"קול הלשון"
ישראל 073.295.1245
USA 718.521.5231